

Összefoglaló

a Hivatal döntéseivel szemben benyújtott megváltoztatási kérelmek elbírálása tárgyában visszaérkezett bírósági döntésekről

2017/III. és IV. negyedév

2017. harmadik és negyedik negyedévében összesen 51 ügyben érkezett vissza a Hivatalhoz jogerős bírósági végzés, amelyeket az IJO a szakmai főosztályokkal közösen dolgozott fel. Az egyes oltalmi formákat érintő döntések az alábbiak szerint oszlottak meg:

Védjegy	37 (15 <i>ex parte</i> , 22 <i>inter partes</i>)
Szabadalom	10 (8 <i>ex parte</i> , 2 <i>inter partes</i>)
K+F	4 (4 <i>ex parte</i>)

A Hivatal érintett döntéseinek több mint fele (32) tekintetében a megváltoztatási kérelem elutasítására került sor. A bíróság 10 esetben a Hivatal határozatát megváltoztatta. A döntés hatályon kívül helyezése mellett 4 ügyben az eljárás folytatására, 2 esetben új eljárásra utasította a Hivatalt. 1 ügyben a bíróság az ügyet áttette a Hivatalhoz, 2 esetben pedig megszüntette az eljárást.

Az alábbiakban néhány kiemelés érdemlő döntés kerül ismertetésre. Az érintett döntések összefoglalóban való szerepeltetése a következő okok alapján lehet indokolt:

- a bírósági döntés megerősíti a Hivatal által hozott döntést; a gyakorlat a továbbiakban is követendő,
- a bírósági döntés megkérdőjelezi a hivatali döntés (vagy csak az indokolás) helytállóságát, de a gyakorlatot nem kívánjuk megváltoztatni, és a hivatali jogértelmezés a Hivatal szakmai véleménye alapján a jövőben is követendő,
- a bírósági döntés megkérdőjelezi a hivatali döntés helytállóságát, és szükségesnek látjuk az új szempontok megfontolását a hivatali gyakorlat esetleges megváltoztatása érdekében,
- a bíróság döntése megegyezik a Hivatal döntésével, de azt új, megfontolandó szempontokkal egészíti ki,
- az ügy ugyan nem vet fel elvi jelentőségű jogalkalmazási kérdést, de a tényállás vagy valamelyik döntéshozatali fórum indokolása érdekes.

SZABADALOM TÁRGYÁBAN SZÜLETETT DÖNTÉSEK

I. Szt. 2. § (1) és (2) bekezdések, Szt. 4. § (1) bekezdés, Szt. 59. §, Szt. 60. § (1) és (3) bekezdések, Szt. 57. § (3) bekezdés, Szt. 69. § (1a) bekezdése

Az Szt. 2. § (1) és (2) bekezdései szerint új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Az Szt. 59. §-a szerint a szabadalmi bejelentésben csak egy találmányra igényelhető szabadalom, vagy pedig olyan találmányok csoportjára, amelyek úgy kapcsolódnak össze, hogy egyetlen általános találmányi gondolatot alkotnak.

Az Szt. 60. § (1) és (3) bekezdései szerint a szabadalmi bejelentésben olyan módon és részletességgel kell feltárni a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani. A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tárni a szabadalmi bejelentésben. Az igénypontban egyértelműen, a leírással összhangban kell meghatározni az igényelt szabadalmi oltalom terjedelmét.

Az Szt. 57. § (3) bekezdése szerint a szabadalmi bejelentést a külön jogszabályban meghatározott részletes alaki követelményeknek megfelelően kell elkészíteni.

Az Szt. 69. § (1a) bekezdése szerint, ha a szabadalmi bejelentés – az összes igénypont vagy egyes igénypontok tekintetében – alkalmatlan arra, hogy vele kapcsolatban megfelelő újdonságkutatást lehessen elvégezni, az újdonságkutatási jelentés csupán az erre való utalást és ennek indokolását tartalmazza. Ha a szabadalmi bejelentés tartalmaz újdonságkutatásra alkalmas igénypontokat is, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala ezekre nézve részleges újdonságkutatási jelentést készít.

1. A szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálata során a Hivatal felhívásában kifogásolta, hogy a bejelentés nem felel meg az újdonság (Szt. 2. §), a feltalálói tevékenység (Szt. 4. §) és az egység (59. §) követelményének, továbbá a bejelentés nem tárja fel oly módon és részletességgel a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani [Szt. 60. § (1) bek.], továbbá a bejelentés igénypontjában nincs egyértelműen meghatározva az igényelt szabadalmi oltalom terjedelme [Szt. 60. § (3) bek.]. (P1300603/20.)

A bejelentői nyilatkozatot, valamint a leírás és az igénypont módosítását követően a Hivatal újabb felhívást bocsátott ki, melyben korábbi kifogásai fenntartása mellett felhívásában jelezte a bejelentőnek, hogy a bejelentés igénypontjában az igényelt szabadalmi oltalom terjedelme nem a leírással összhangban került meghatározásra [Szt. 60. § (3) bek.]. (P1300603/22.)

Az ezt követő bejelentői nyilatkozat, és módosított igénypontosorozat ellenére sem találta a Hivatal szabadalmazhatónak a találmányt, és elutasította a bejelentést a feltárás, valamint a szabadalmi oltalom egyértelmű és a leírással összhangban lévő meghatározásának hiánya miatt. A Hivatal szerint az egység hiányát ugyan orvosolta a bejelentő, azonban *„továbbra sem határozható meg pontosan, hogy mire vonatkozik a bejelentés, ezért az újdonság és a feltalálói tevékenység teljesülésének a vizsgálatára”* nem volt alkalmas a bejelentés. (P1300603/24.)

A bejelentő a szabadalmi bejelentést elutasító határozat megváltoztatását, és a szabadalom megadását kérte a Fővárosi Törvényszéktől. Kérelmében elhatárolta bejelentését a Hivatal által az elutasításban már nem hivatkozott anterioritásoktól, továbbá vitatta az egységnek, az újdonságnak és a feltalálói tevékenységnek az elutasításban egyébként már nem kifogásolt hiányát. A bejelentő sérelmezte, hogy *„az elutasító végzés egyetlen nyomtatványra sem hivatkozik, így megalapozatlan és alaptalan”*, és megállapította, hogy a Hivatal által felhozott anterioritások kisebb terjedelemben ismertetik megoldásaikat, ami a bejelentés megvalósíthatóságát bizonyítja. Emellett a bejelentő kitért a megvalósíthatóság egyes konkrét kérdéseinek elemzésére is.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet nem találta megalapozottnak, és a Hivatal határozatát helybenhagyta. Indoklásában osztotta a hivatali határozat érvelését, azonban a megváltoztatási kérelemben foglaltakra figyelemmel rámutatott arra, hogy az egység, az újdonság és feltalálói tevékenység hiánya nem volt tárgya az elutasításnak. Megállapította továbbá, hogy a Hivatalnak a feltárás hiányával és az oltalom terjedelmének egyértelmű meghatározásával kapcsolatos kifogásai helytállóak. A feltárás kapcsán a bíróság kiemelte, hogy az Szt. 57. § (3) bekezdése értelmében a bejelentésnek meg kell felelnie a külön jogszabályban megállapított alaki követelményeknek is, és mivel ezen követelmények csak magyarországi bejelentésekre vonatkoznak, így *„nem releváns a kérelmezőnek [bejelentőnek] az a védekezése, hogy a felhozott német és amerikai szabadalmi leírások sem bővebbek a jelen találmányi leírásnál”*. A bíróság emellett a Hivatal által végzett újdonságkutatással kapcsolatban az alábbiakat rögzítette: *„Megjegyzi a bíróság, hogy a Hivatal, a kialakult joggyakorlatot folytatva az eredetileg benyújtott igénypontokkal kapcsolatban elvégzett egy részleges újdonságkutatást. Ez az újdonságkutatás, célját tekintve, hozzájárulás alakilag szabályos leírás elkészítéséhez. Ugyanis feltár a bejelentett találmányhoz közel álló korábbi megoldás(oka)t, ami a technika állásának ismertetésénél felhasználható (mint a jelen esetben a német közzétételi leírás). Másfelől orientálja a bejelentőt, hogy egyáltalán érdemes-e az alaki szabályoknak megfelelő leírást készítenie és a bejelentési eljárást folytatnia, ha már esetleg a részleges újdonságkutatás is feltár újdonságrontó megoldás(oka)t (mint a jelen esetben is). Nyilvánvaló, ha a bejelentési eljárás során már rendelkezésre áll érdemben vizsgálható, szabályos leírás és igénypontok, teljes körű újdonságkutatást kell végezni. Erre a jelen esetben nem kerülhetett sor, mert az egyértelműségi problémák miatt az igénypontok alkalmatlanok az igényelt oltalom terjedelmének a meghatározására.”* (3.Pk.25.045/2016/6.) (P1300603)

II. Szt. 2. § (1) és (2) bekezdés, Szt. 4. § (1) bekezdés, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 247. § (1) bekezdés

Az Szt. 2. § (1) és (2) bekezdései szerint új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

A Pp. 247. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. A 146. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt nyilatkozat akkor tehető, ha annak a 235. § (1) bekezdése alapján helye van.

2. A 226 164 lajstromszámú szabadalom magnézium-sztearát (a továbbiakban: MgSt) inhalálható száraz porkészítményekben való alkalmazására vonatkozott a készítmény nedvességállóságának javítása céljából. A szabadalom 1. főigénypontja a következő volt: „1. Magnézium-sztearát felhasználása inhalálható száraz porkészítményekben, amelyek nem inhalálható részecskeméretű gyógyászatilag inaktív hordozóanyagot és finom eloszlású, mikronizált, inhalálható részecskeméretű gyógyhatású anyagot tartalmaznak, és amelyekben a gyógyászatilag inaktív hordozóanyag, a finom eloszlású mikronizált gyógyhatású anyag és a magnézium-sztearát interaktív keverék formájában van jelen, a készítmény nedvességállóságának javítására.” A szabadalom 21. igénypontja szintén főigénypontként vonatkozott a MgSt 1. igénypontbeli alkalmazásával nyert, adott mennyiségű MgSt-ot tartalmazó készítményre.

A kérelmező 2012. július 2-án a szabadalom megsemmisítése iránti kérelmet terjesztett elő az Szt. 2. §-a szerinti újdonság és az Szt. 4. §-a szerinti feltalálói tevékenység követelményének való megfelelés hiányára alapítva.

A szabadalmas a kérelem elutasítását kérte, és a szabadalom főigénypontjait úgy pontosította, hogy a MgSt por alakban van jelen a készítményben.

A Hivatal a szabadalmat teljes terjedelmében megsemmisítette. Határozatában a Hivatal megállapította, hogy az 1. főigénypont és aligénypontjai újnak tekinthetők, mivel az újdonság tárgykörében felhozott dokumentumok egyikéből sem vezethető le közvetlenül és egyértelműen, hogy a MgSt alkalmazható inhalálható száraz porkészítmények nedvességállóságának fokozására. A Hivatal kiemelte, hogy „Az alkalmazási igénypontok tekintetében alkalmazni kell a Hivatal joggyakorlatában következetesen érvényesülő azon elvet (lásd a szabadalmi ügyintézés módszertani útmutatójának 3.3.5.2. pontját), hogy egy ismert vegyület sajátos célra történő alkalmazására vonatkozó igénypont (második, nem gyógyászati alkalmazás) esetén, ahol ez az alkalmazás műszaki hatáson alapul, az alkalmazást úgy kell

tekinteni, mint egy funkcionális jellemzőt, és ennek megfelelően újdonság szempontjából nem emelhető kifogás ellene, feltéve, hogy az alkalmazás korábban nem került nyilvánosságra.”

Nem ismerte el azonban a Hivatal a 21-23., és 28-29. termékigénypontok újdonságát (a K2 dokumentum alapján), mivel ezek vonatkozásában a MgSt alkalmazásának célja nem volt megkülönböztető jellemzőnek tekinthető. A Hivatal megállapította továbbá, hogy egyik igénypont sem elégítette ki a feltalálói tevékenység követelményét. (P0104226/55.)

A Hivatal döntése ellen a szabadalmas nyújtott be megváltoztatási kérelmet, és kérte a szabadalomnak a megsemmisítési eljárásban módosított 1. igényponttal és az eredeti 2-20. alkalmazási igénypontokkal való fenntartását (míg a 21-29. termékigénypontokról lemondott). A szabadalmas egyetértett a Hivatal újdonság tárgyában kifejtett álláspontjával, vitatta azonban, hogy a találmány nem alapul feltalálói tevékenységen.

A kérelmező a bírósági eljárásban benyújtott válaszában *„elsősorban a megváltoztatási kérelem elutasítását, másodsorban a [hivatali] határozat indoklásának megváltoztatását kérte a bíróságtól, oly módon, hogy a bíróság állapítsa meg az igényelt megoldás újdonságának hiányát is, fenntartva a határozat feltalálói tevékenység hiányára vonatkozó indoklását”.*

A kérelmező szerint az igényelt alkalmazás azért nem volt új, mert *„az alkalmazás - többek között - az FSzF [azaz a készítmény finom szemcsés frakciója] mennyiségének növelésére szolgál, ami nem új tulajdonság. Ha interaktív inhalálható porkészítményben MgSt-ot alkalmazunk az FSzF mennyiségének növelésére, ez inherens módon a készítmény nedvességállóságát is fokozni fogja. Egy ismert alkalmazás újonnan felfedezett további hatása viszont nem teheti az ismert alkalmazást újjá. Irrelevánsnak tartotta a kérelmezőnek [szabadalmasnak] a MgSt feltételezett hatásmechanizmusára vonatkozó fejtegetéseit.”*

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet nem találta alaposnak, így a Hivatal döntését helybenhagyta. Indokolásában megállapította, hogy *„az ellenérdekű fél [a kérelmező] megváltoztatási kérelemmel nem élt, mindössze ellenkérelmében vitatta a Hivatalnak az újdonság körében kifejtett jogi álláspontját. Ezen érveivel azonban elkésett, így az újdonság körében kifejtetteket a bíróság figyelmen kívül hagyta, kizárólag a feltalálói tevékenység hiányát megállapító döntést vizsgálta felül a kérelmező [a szabadalmas] megváltoztatási kérelmének keret[e]i között.”*

A bíróság egyetértett a Hivatalnak a feltalálói tevékenység hiányára vonatkozó döntésével és indokaival, döntése indoklásának végén azonban – egy megjegyzés formájában – mégis kitért az újdonság kérdésére is, amikor kimondta, hogy *„a joggyakorlattal összhangban áll az ellenérdekű fél [a kérelmező] azon okfejtése, hogy a MgSt az elsőbbség napján ismert készítményben is nyilvánvalóan kifejtette a tárgyi szabadalomban ismertetett hatását, inherens módon a készítmény nedvességállóságát fokozta. Egy ismert anyag új tulajdonságának felismerésén alapuló alkalmazása ugyanazon alkalmazási területen azonban sem újdonságot, sem feltalálói tevékenységet nem alapozhat meg, hiszen anyag és tulajdonságai nem*

választhatók el egymástól miképpen azt az EPO [Európai Szabadalmi Hivatal] kifejtette (T 254/93, T-892/94).” (3.Pk.20.461/2016/11.)

A Fővárosi Törvényszék döntése ellen előterjesztett fellebbezésében a szabadalmas „a végzés megváltoztatását és a szabadalmi oltalom fenntartását kérte akként, hogy az oltalmi kört tovább korlátozza, nevezetesen az 1. igénypont és a [...] 2. igénypont összevonásával új 1. igénypontot fogalmazott meg úgy, hogy annak végéhez az „ahol a magnézium-sztearátot a behatoló nedvesség finomszemcsés frakcióra (Fszf) gyakorolt hatásának visszaszorítására használjuk” szövegrészt illesztette”.

Indokolásában a feltalálói tevékenység megléte mellett érvelt, illetve megállapította, hogy az elsőfokon hozott végzésnek „a T-254/93 és T-892/94 számú ESZH döntésekből idézett következtetése az adott ügyben nem alkalmazható, mert hiányzik az azonos alkalmazási terület. A felhívott ügyekben a technika állása ismertetett egy anyagot, ami kifejtett egy ismert hatást, a későbbiekben csak az ismert hatás fellépésének okait (hatásmechanizmus) derítették fel, de nem adtak műszakilag új megoldást és ezért nem feleltek meg az újdonság elvárásának. A tárgyi szabadalom esetén a technika állásából (K/2, K/4) ismert volt, hogy inhalálható interaktív porkeverékekben a MgSt növeli az Fszf mennyiségét. A szabadalom ehhez azt a többlettudást teszi, hogy a MgSt tartalmú készítmények ellenállnak a légnedvesség károsító hatásainak, így hosszú időn át fennmarad az Fszf kezdeti nagy mennyisége. Ez két teljesen eltérő alkalmazási terület: a K/2, K/4 esetben arról kellett gondoskodni, hogy minél nagyobb mértékben váljanak le a finom hatóanyag szemcsék a hordozóról, míg a találmány esetében a légnedvesség szemcse-összetapasztó hatását kell valamilyen műszaki intézkedéssel kivédeni. Az utóbbi célra az elsőbbség időpontjában a MgSt beadásától eltérő műszaki megoldásokat alkalmaztak. [Szabadalmas] hivatkozott az ESZH G-2/88 számú tárgyi szabadalommal analóg tényállású döntésére, ami szerint megfelel az újdonságnak a találmány, ha egy ismert készítmény (MgSt) új alkalmazása nem volt a köz számára elérhető. Ez teljesül, hiszen a MgSt nedvességállóságot javító hatását az elsőbbség napja előtt nem ismertették és az lényegtelen, hogy a felismert hatás a készítmény alkalmazásának velejárója.”

A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében megállapította, hogy a fellebbezési szakaszban az oltalmi kör korlátozása a Pp. szerint kizárt. Egyebekben az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést nem találta alaposnak és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, annak döntésével és indokaival mindenben egyetértett. Indokolásában a korlátozási kérelem kapcsán kifejtette, hogy „az olyan eljárás, amikor a fél a számára kedvezőtlen hatósági és bírósági döntések nyomán, az ott felhozott érvek kiszűrésére folyamatosan változtat a szabadalmi igénypontokon, nem megengedett. A kérelmező akkor járt volna el helyesen, ha az oltalom fenntartása érdekében legkésőbb az elsőfokú bíróság előtt megfelelően korlátozza az oltalmi kört, ugyanis az eljárás, kellő szakirányú ismeretekkel rendelkező fórumok ekkor kerültek volna abba a helyzetbe, hogy az Szt. 42. § (2) bekezdése szerint értékeljék, hogy korlátozható-e a szabadalom a fellebbezésben megadott módon. Helyesen érvelt az ellenérdekű fél azzal, hogy a fellebbezési szakban már nincs mód az oltalmi

kör újabb korlátozására, illetve módosítására a Pp. 247. § (1) bekezdés megfelelő alkalmazása miatt.”

Ezért a Fővárosi Ítéltábla nem vizsgálta az új igénypontosorozatot, hanem az elsőfokú eljárásban meghatározott oltalmi kör fenntarthatósága körében bírálta felül a döntés megállapításait, azokkal mindenben egyetértve. (8.Pkf.25.119/2017/4.)

III. Szt. 4. § (1) bekezdés, Szt. 60. § (1) bekezdés, Szt. 42. § (1) bekezdés c) pont, Pp. 3. § (3) bekezdés, Pp. 235. § (1) bekezdés

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Az Szt. 60. § (1) bekezdése szerint a szabadalmi bejelentésben olyan módon és részletességgel kell feltárni a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani. A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tárni a szabadalmi bejelentésben.

Az Szt. 42. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a szabadalmat – keletkezésére visszaható hatállyal – meg kell semmisíteni, ha a szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit az elismert bejelentési napon benyújtott, illetve – megosztás esetén – a megosztott bejelentésben feltártak.

A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A Pp. 235. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a fellebbezés irányul és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az – elbírálása esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az első fokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az első fokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

3. A tárgy szerinti 226 704 lajstromszámú szabadalom elválasztó vágóművekre vonatkozott. A megadott szabadalom 1. főigénypontja a következő volt: „1. Elválasztó vágómű, különösen repcéhez egy elválasztótartóval, amelyen két, késekkel ellátott késvezető van, melyek

egymáshoz képest mozgathatóan vannak vezetve, és amelyen több vezetőtartó van elrendezve a késvezetők vezetésére, míg a vezetőtartók és késvezetők között vezetők vannak elrendezve, előnyösen műanyagból, melyek helyzete a vezetőtartókon rögzítve van. a z z a l j e l l e m e z v e , hogy a vezetők (11) kiemelkedésekkel (12) rendelkeznek, melyek a vezetőtartók (10) áttöréseibe (13) illeszkednek.” A szabadalomnak még további 8 aligénypontja volt.

A kérelmező 2013. július 8-án a szabadalom megsemmisítését kérte az Szt. 2. §-a szerinti újdonság, és az Szt. 60. § (1) bekezdése szerinti megvalósíthatóság hiánya miatt, továbbá az Szt. 42. § (1) bekezdésének c) pontja szerint arra hivatkozva, hogy a szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit az elismert bejelentési napon benyújtott bejelentésben feltártak.

A Hivatal a szabadalmat teljes terjedelmében megsemmisítette. Határozatában a Hivatal először a technika állását határozta meg. Ennek keretében megállapította, hogy a kérelmező által benyújtott K/3 és K/4 pótalkatrész jegyzékek vonatkozásában elismerhető a tárgy szerinti szabadalom elsőbbségét megelőző nyilvánosságra jutás, amelynek alapján a dokumentumokból megismerhető repcekaszákat is a technika állásához tartozónak kell tekinteni. Hasonlóképpen a K/5 és K/5a fényképek által dokumentált kaszák technika állásához tartozását is elismerte a Hivatal. A K/10-K/14-es internetes forrásokat önmagukban a Hivatal nem fogadta el bizonyítékként, azonban a bizonyítékokat összességükben értékelve a Hivatal úgy ítélte meg, hogy azok – az eljárásban csatolt egyéb bizonyítékokkal együtt – alkalmasak a bejelentési napnál korábbi nyilvános gyakorlatba vétel igazolására.

A Hivatal a fenti K/3-K/5a dokumentumok alapján megállapította, hogy ismert volt olyan kaszakialakítás, ahol *„a vezető kör alakú kiemelkedéssel rendelkezik, amely illeszkedik a vezetőtartó áttöréseibe”*. A vizsgált szabadalom több kiemelkedésre és áttörésre vonatkozó megoldását a Hivatal a szakember számára nyilvánvaló többszörözésnek tekintette, illetve alternatív érvelésként megállapította, hogy a K/3-K/5a dokumentumokból kiindulva a K/6 dokumentum – csavarral és szegeccsel megvalósított – kétpontos rögzítést alkalmazó megoldása is nyilvánvalóvá teszi az oltalmazott megoldást. A Hivatal megállapította továbbá, hogy a találmány szerinti megoldás az igényelt kétpontos rögzítés kapcsán semmiféle váratlan többelthatást, nem várt előnyt nem ismertetett. A fentiek miatt a Hivatal a feltalálói tevékenység követelményének fennállását egyetlen igénypont vonatkozásában sem fogadta el. A német nyelvű PCT bejelentésből tévesen fordított 9. igénypont vonatkozásában a Hivatal emellett kifogásolta a megvalósíthatóság hiányát és azt, hogy a szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak. (P0000891/40.)

A szabadalmas megváltoztatási kérelmében egyfelől lemondott a 9. igénypontról, másrészt a hivatali határozat megváltoztatását és a megsemmisítési kérelem elutasítását, illetve másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és a Hivatal új eljárásra utasítását kérte a bíróságtól. Kérelmének indokolása szerint a Hivatal eljárási hibákat vétett, amikor ellentmondásosan értékelte az anterioritások bizonyító erejét és a feltalálói tevékenység hiányát, és figyelmen kívül hagyta a leírásban megfogalmazott célkitűzést. Álláspontja szerint az anterioritások kapcsán azok hozzáférhetőségét bizonyítani és nem valószínűsíteni kell. A feltalálói tevékenység meglétét a szabadalmas a kettős rögzítés okozta minőségi változásokkal

(kopás esetén is stabil rögzítés, valamint nem szükséges további megtámasztás) indokolta, és vitatta a K/3-K/5a és K/6 kombinálhatóságát, valamint utóbbi relevanciáját.

A kérelmező a megváltoztatási kérelem elutasítását kérte. Hangsúlyozta a K/3-K/5a dokumentumok technika állásához tartozását, továbbá kifogásolta, hogy a szabadalmas által a megváltoztatási kérelemben taglalt kopásgátló hatást a leírás nem valószínűsítette, továbbá állította, hogy az igényelt megoldás egyenértékű a technika állásához tartozó konstrukciókkal.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelemnek részben helyt adott és a Hivatal határozatát megváltoztatva a 9. igénypont törlése mellett a szabadalmat az eredeti 1-8. igénypontokkal hatályában fenntartotta. Indokolásában egyetértett a Hivatallal a K/3-K/5a ellentartások elfogadhatóságának kérdésében, tekintetbe véve, hogy a kérdéses kaszákat gyártó cég az elsőbbség napja előtt megszűnt, így a dokumentumok a bejelentés elsőbbségénél csak korábbiak lehettek, továbbá a K/3 és K/4 dokumentumok nyilvánvalóan a kereskedelemből származtak (utóbbi még árakat is tartalmazott). A feltalálói tevékenységgel kapcsolatos érvelésében azonban a bíróság hangsúlyozta, hogy a kettős rögzítés egyszerűbb konstrukció kialakításának lehetőségét biztosítja, továbbá a K/6 dokumentumot nem tekintette relevánsnak, mivel annak csavaros-szegecses rögzítési konstrukciója eltérő célra irányult. A bíróság kiemelte továbbá, hogy az elválasztótartó rugózási képessége a feltalálói tevékenységet támasztja alá, mivel nem várt többlettulajdonságot eredményez. Ezzel kapcsolatban a bíróság kimondta, hogy *„nem szabadalmazási feltétel, hogy a feltaláló tisztában legyen a mutakozó előnyös tulajdonságok okával (az elválasztótartó rugózási képességével) és erről még számot is adjon a szabadalmi leírásban. Elegendő, hogy az általa javasolt konstrukció előnyös tulajdonságait tapasztalta és ezt a találmány előnyeit ismertető leírás-részben közölte”*. A többszörözéssel összefüggésben a bíróság a *„ha egy is elég, akkor fölösleges abból többet alkalmazni”* előítélet legyőzését is fontosnak tartotta.

A fentiek alapján a bíróság elismerte az 1-8. igénypontok vonatkozásában a feltalálói tevékenységet, továbbá megjegyezte, hogy a szabadalmasnak a 9. igénypontról történt lemondása hiányában a szabadalmasnak lehetősége lett volna a 9. igénypont olyan formában történő alakítására, hogy az megfeleljen az oltalomképesség feltételeinek.

Végül a bíróság úgy ítélte meg, hogy a pernyertesség-vesztesség és az előlegezett költségek arányai között nincsen számottevő eltérés, így mindkét felet saját költségeik viselésére kötelezte. (3.Pk.23.676/2014/4.)

A végzés ellen mindkét fél fellebbezéssel élt. A szabadalmas a végzés részbeni megváltoztatását kérte annak érdekében, hogy a másodfokú bíróság kötelezze a megsemmisítést kérő eljárési költségeinek megfizetésére, tekintettel a tényleges pernyertességi és költségarányokra.

A kérelmező a végzés részbeni megváltoztatásával a szabadalom teljes terjedelmében való megsemmisítését kérte, másodlagosan pedig a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta. Hangsúlyozta, hogy a feltalálói tevékenység megítélése kapcsán a Fővárosi

Törvényszék a Hivatal által figyelembe vett további dokumentumokat figyelmen kívül hagyta a döntéshozatal során. Sérelmezte, hogy a Fővárosi Törvényszék nem a főigénypont szerinti oltalmi kört, hanem egyes konkrét kiviteli alakokat vetett össze a technika állásával. Kifogásolta továbbá, hogy a Fővárosi Törvényszék a rugózási képesség kapcsán olyan előnyt említett, amely korábban sehol sem szerepelt a szabadalmi leírásban, igénypontokban, sem pedig a kérelmezői érvelésben. Kifogásolta továbbá a K/6 dokumentum figyelmen kívül hagyását, és a többszörözés vizsgálatának elmaradását. A kérelmező előadta, hogy *„csak a Fővárosi Törvényszék írásba foglalt végzéséből értesült a jogszabálysértő döntést eredményező szempontokról”*, így érvelésének alátámasztására szakértői véleményeket csatolt azzal, hogy mivel az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti, további bizonyítás szükségességére vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének, ennek alapján a fellebbezéshez csatolt szakértői vélemények értékelésének nincs jogszabályi akadálya a másodfokú eljárásban.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék végzését részben megváltoztatva kötelezte a kérelmezőt, hogy fizesse meg a szabadalmas eljárási költségének egy részét. A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival az eljárási költség viselésének kivételével egyetértett. Érvelésében rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság nem követett el lényeges eljárási szabálysértést, a kérelmező ismerte a szabadalmas érveit, így *„rajta állt, milyen cáfolatot tár a bíróság elé”*, ennek megfelelően már az elsőfokú eljárásban is csatolhatott volna szakértői véleményeket. Mivel a felektől származó, rendelkezésre álló adatokat az elsőfokú bíróság elégségesnek találta, így nem terhelte annak kötelezettsége, hogy a kérelmezőt a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint kioktassa a további bizonyítás szükségességéről. A másodfokú bíróság megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a Hivatalétól eltérő döntésre is juthat, és ezzel a feleknek számolniuk kell. Emiatt *„nem állnak fenn az új bizonyítékok előterjesztésére a Pp. 235. § (1) bekezdés 2. és 3. mondatában meghatározott feltételei”*, ezért a másodfokú bíróság nem értékelhette a kérelmező által a fellebbezéséhez csatolt szakvéleményeket.

A feltalálói tevékenység megítélése kapcsán a Fővárosi Ítéltábla kiemelte, hogy a kérelmező által az elsőfokú bíróság érveléséből hiányolt további dokumentumokat valójában a Hivatal sem vetette egybe a támadott szabadalommal, ráadásul e dokumentumokat a megsemmisítést kérő az aligénypontok kapcsán hivatkozta, így a főigényponthoz köthető feltalálói tevékenység elismerése mellett szükségtelen volt ezek elemzése. A másodfokú bíróság kiemelte továbbá, hogy *„önmagában az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság szakmai ismereteit felhasználva még egyéb előnyöket is feltárt nem jelenti, hogy túllépte a vizsgálódás kereteit, emellett alapvetően nem ez vezetett a feltalálói tevékenység megállapítására, hanem a konstrukciók közötti, a vezetők rögzítésében megmutatkozó különbség, amelyet olyan mértékűnek minősített, ami túllép a szakember rutintevékenységén”*.

A Fővárosi Ítéltábla végül cáfolta a kérelmezőnek a K/6 dokumentummal, a többszörözés kérdésével, és a főigénypontok helyett az aligénypontoknak a technika állásával való összevetésével kapcsolatban, az elsőfokú bíróság eljárása vonatkozásában felhozott kifogásait.

A költségek kérdésében a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék végzését részben megváltoztatta, és kötelezte a kérelmezőt, hogy részlegesen fizesse meg a szabadalmas eljárási költségét. (8.Pkf25.075/2015/10.)

A Fővárosi Ítéltábla jogerős végzése ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a Kúriához, amelyben a Fővárosi Ítéltábla végzésének hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a megváltoztatási kérelem elutasítását, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Érvelésében kifejtette, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 235. § (1) bekezdésének megsértésével mellőzte az általa benyújtott szakértői véleményeket. Hiányolta továbbá az elsőfokú bíróságnak a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatását. Végül részletesen kifejtette a K/6 dokumentum relevanciáját, és a feltalálói tevékenység hiányát a vizsgált szabadalom vonatkozásában. A szabadalmas az ítélet hatályában való fenntartását kérte, és a feltalálói tevékenység fennállása mellett érvelt.

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzését hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és a megváltoztatási kérelmet elutasította. Indokolásában megállapította, hogy *„eljárási szabálysértés hiányában az ellenérdekű fél [a kérelmező] által a másodfokú eljárásban benyújtott szakértői vélemények új bizonyítékként való előterjesztését [...] helytállóan tekintette a másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nem megengedhetőnek. Ettől függetlenül tévesen hagyta figyelmen kívül a másodfokú bíróság a szakértői véleményekben kifejtett szakmai érveket, mert a töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a magánszakértői véleményben kifejtett álláspontot a fél előadásaként lehet értékelni.”*

Érdemben a Kúria egyetértett a Hivatal és a kérelmező álláspontjával a feltalálói tevékenység hiánya kapcsán, amely a K/3-K/5a és a szintén relevánsnak ítélt K/6 dokumentumok kombinációján alapult. A többpontos rögzítést – a Hivatal álláspontjával egyezően – egyszerű többszörözésnek ítélte a Kúria, és a Fővárosi Törvényszék döntésében írtakkal ellentétben nem látott legyőzendő szakmai előítéletet sem. A bíróság kiemelte továbbá, hogy a leírás nem ismertetett semmiféle nem várt előnyt vagy váratlan többelthetást, az elsőfokú bíróság által hivatkozott rugózási képesség nem része a találmányi felismerésnek, így *„utólag nem lehet a találmány célkitűzését módosítani és a feltalálói tevékenységet erre alapozni”*. A Kúria a szabadalmast a kérelmező költségeinek megtérítésére kötelezte. (Pfv.IV.20.984/2016/8.)

IV. Szt. 53/A. § (3) bekezdés

Az Szt. 53/A. § (3) bekezdése szerint e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala csak megváltoztatási kérelem alapján és csak annak a bírósághoz történő továbbításáig módosíthatja és vonhatja vissza a következő kérdésekben hozott – az eljárást befejező – döntését:

- a) a szabadalom megadása;*
- b) a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és újra érvénybe helyezése;*
- c) a szabadalom megsemmisítése;*
- d) a nemleges megállapítás;*

e) a 816/2006/EK rendelet [33/A. § (1) bek.] hatálya alá tartozó kényszerengedély megadása, módosítása és felülvizsgálata, valamint a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés (83/A-83/G. §-ok);

f) a közzétett európai szabadalmi bejelentésben foglalt igénypontok fordításának közzététele, az európai szabadalom szövegéről készített fordítás benyújtása és a fordítás kijavítása.

4. A Hivatal 2017. január 19-én elutasította a tárgy szerinti szabadalmi bejelentést (P1300508/32.). A döntés ellen a bejelentő 2017. február 28-án megváltoztatási kérelmet nyújtott be, ami alapján a Hivatal az Szt. 53/A. §-ának (3) bekezdése alapján az elutasító határozatot visszavonta (P1300508/35.). Ezt követően a Hivatal az ügy érdemi vizsgálatát folytatva nyilatkozattételre hívta fel kérelmezőt (P1300508/36.), e végzését azonban a nyilatkozattételre nyitva álló határidő előtt visszavonta (P1300508/37.), és visszavonta a szabadalmi bejelentést elutasító P1300508/32. ügyiratszámú határozatot visszavonó korábbi, P1300508/35. ügyiratszámú végzését is (P1300508/39.). Ezt követően a Hivatal a kérelmező (2017. február 28-án benyújtott) megváltoztatási kérelmét továbbította a Fővárosi Törvényszékre.

A Fővárosi Törvényszék visszaküldte az ügy iratait a Hivatalnak további intézkedés végett, megállapítva, hogy a megváltoztatási kérelem érdemben nem bírálható el, mivel a Hivatal a megváltoztatási kérelem alapján korábban saját hatáskörben visszavonta a P1300508/32. ügyiratszámú határozatot, így az „*nem létezik*”, tehát az az ellen előterjesztett megváltoztatási kérelem sem bírálható el. Indokolásában a bíróság kifejtette, hogy a Hivatal az elutasító határozatot visszavonó P1300508/35. ügyiratszámú döntéséhez „*kötve van, sem az Szt. sem a Ket. [a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény] nem ad lehetőséget a visszavonó döntés utólagos megváltoztatására, és a már visszavont 32. határozat hatályának utólagos visszaállítására*”. Tehát a Hivatalnak a határozat visszavonását követően az eljárást folytatva újabb határozattal kellett volna döntenie az ügy érdemében, erre azonban nem került sor. A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy a fentiek következtében nincs olyan határozat, ami a megváltoztatási kérelem alapján vizsgálható volna, és mivel a Hivatal korábban saját hatáskörben eljárta a tárgy szerinti megváltoztatási kérelem ügyében, így nincs olyan megváltoztatási kérelem sem, melyet a bíróságnak el kellene bírálnia. Fentiek alapján a Fővárosi Törvényszék utasította a Hivatalt, hogy a szabadalmi bejelentést érdemben vizsgálja, és az ügy érdeméről újabb határozattal döntsön. (3.Pk.22.559/2017/3.)

VÉDJEGY TÁRGYÚ DÖNTÉSEK

I. Vt. 2. § (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés

A Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján ki van zárva a védjegyoltalomból a megjelölés, ha nem alkalmas a megkülönböztetésre, különösen, ha kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb

jellemzője feltüntetésére használhatnak, vagy pedig amelyeket az általános nyelvhasználatban, illetve az üzleti kapcsolatokban állandóan és szokásosan alkalmaznak.

A Vt. 2. § (3) bekezdése kimondja, hogy a (2) bekezdés a) pontja alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, ha használata révén – akár az elsőbbség időpontja előtt, akár azt követően – megszerezte a megkülönböztető képességet.

5. A bejelentő 2015. december 18. napján a 1.292.325 lajstromszámú „QLIMA” nemzetközi ábrás védjegy oltalmának Magyarország területére való kiterjesztését kérte a Nizzai Megállapodás szerinti 4. osztályba sorolt „*industrial oils and greases: lubricants; dust absorbing, wetting and binding compositions; fuels (including motor spirit), including fuels for beating stove and fuels for pellet stoves; petroleum; paraffin wax; firelogs (fuels); gas and illuminants; candles and wicks for lighting*” és a 11. osztályba sorolt „*Apparatus for lighting, apparatus for beating including paraffin stoves, electric stoves, pellet stoves, wood-burning stoves, gas stoves, patio heaters, bioethanol fireplaces and fireplaces; apparatus for steam generating; apparatus for cooking, barbecues, apparatus for refrigerating, split-unit air conditioners. mobile air conditioners, air cooling apparatus; drying apparatus including air driers; air treatment apparatus for refreshing, moistening and cleaning the air; ventilating apparatus including ventilators; water supply apparatus; air-to-water boilers, air-to air heat pumps and sanitary installations*” áruk körében. (1. ábra)

1. ábra

A Hivatal 2016. július 19-én a kérelmet a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján ideiglenesen elutasította, mert álláspontja szerint a megjelölés nem rendelkezik megkülönböztető képességgel. A Hivatal szerint a „klíma” szó a légköri állapotokra utal, ami felöleli a légkör állapotát hőmérséklet, szél, felhők és csapadék szempontjából. A „klíma” szót légkondicionálásra is használják. Mivel a „QLIMA” szó majdnem megegyezik a „klíma” szóval, a megjelölés leíró a 11. áruosztályban a hűtő- és fűtőberendezésekkel kapcsolatban. A Hivatal a bejelentő válasznyilatkozatát követően is fenntartotta álláspontját és 2016. december 5-én kelt határozatával az ideiglenes elutasítást fenntartva részlegesen ismerte el a nemzetközi védjegybejelentés magyarországi oltalmát.

A Hivatal álláspontja szerint a „klíma” szó és a lajstromozni kért „QLIMA” megjelölés között lényeges, értékelhető különbség nincs, a szó első betűjében és egy magánhangzó hosszúságában megjelenő eltérés a határozott megkülönböztető képességet nem biztosítja. A hivatkozott különbség nem teszi a vizsgált megjelölést fantázia-jellegűvé, a fogyasztók a „QLIMA” megjelölést észlelve azt „klíma”-ként értelmezik. A klíma szó „Q” kezdőbetűs, félkövér típusú írásmódja nem hoz létre önálló, megkülönböztetésre alkalmas szót. (A1292325/13.)

A bejelentő megváltoztatási kérelmében a Hivatal határozatának megváltoztatását és a lajstromozni kért megjelölés védjegykénti lajstromozásának – minden igényelt árura és szolgáltatásra – elrendelését kérte a bíróságtól.

Vitatta a Hivatalnak azt az álláspontját, hogy a „QLIMA” szó a magyar klíma szó „Q” kezdőbetűs, félkövér típusú írásmódja, ami nem hoz létre önálló, megkülönböztetésre alkalmas szót. Álláspontja szerint a „QLIMA” szó minden bizonnyal be tudja tölteni a védjegy funkcióját. A megjelölés egy, a kérelmező képzeletének szüleményeként létrejött, a magyar nyelv számára ismeretlen szóból áll, stilizált betűkkel jeleníti meg a „QLIMA” szót, amely az áruk lényegéből, rendeltetéséből fakadó információt nem szolgáltat, az üzleti kapcsolatokban és az általános nyelvhasználatban sem használatos. Előadta, hogy a megkülönböztető képesség és a leíró jelleg, mint oltalmat kizáró okok elemzése során azt kell vizsgálni, hogy egyértelmű és közvetlen kapcsolat van-e a megjelölés és az árujegyzékbe tartozó áruk és szolgáltatások között. A leíró jelleg megállapításához az szükséges, hogy a védjegy és a jellemző között olyan nyilvánvaló kapcsolat legyen, melynek belátásához nem szükséges komolyabb gondolkodás, asszociáció az átlagfogyasztó részéről.

A bíróság alaposnak találta a megváltoztatási kérelmet, ezért a Hivatal határozatát hatályon kívül helyezte és a Hivatalt az eljárás folytatására utasította. A bíróság nem osztotta a Hivatal álláspontját, hogy a lajstromozni kért megjelölés nem rendelkezik megkülönböztető képességgel a 11. osztályban szereplő hűtő- és fűtőberendezések és ezek tartozékai körében. Ahhoz, hogy valamely megjelölés a leíró jellegű védjegyek oltalmának tilalma alá essen, az szükséges, hogy kellően közvetlen és konkrét kapcsolatot mutasson a szóban forgó árukkal és szolgáltatásokkal oly módon, hogy az érintett közönség azonnal, bármiféle további gondolkodás, illetve asszociáció nélkül észlelje a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások vagy azok jellemzői valamelyikének leírását (Európai Törvényszék T-193/99. sz. ítélete, Doublemint-ügy).

A szokásos mértékben tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó számára a megjelölés írásképeben és kiejtésében is fantáziaszóként hat. A „Q” betű használata, különösen szó elején való alkalmazása a magyar nyelvben szokatlan, a kifejezést idegenszerűvé teszi. Reális a lehetősége annak, hogy az átlagos fogyasztó ezt a betűt követő „u” hangzó nélkül is „kú”-ként ejti ki és a kifejezést egészében „kulimának” olvassa, illetve mondja. Ez pedig olyan, jelentés nélküli szó, amely hangzásával és írásképevel sem idézi fel a fűtő és hűtőberendezésekkel szoros fogalmi kapcsolatban álló „klíma” kifejezést. Tehát a megjelölés védjegyoltalmát a 11. osztályba sorolt áruk tekintetében sem zárja ki a Vt. 2. § (2) bekezdésnek a) pontja. (3. Pk.20.543/2017/4.)

6. A bejelentő a 127 2540 nemzetközi lajstromszámú „AQUAHOME” szóvédjegye oltalmának elismerését kérte Magyarországra vonatkozóan a Nizzai Megállapodás szerinti 11. áruosztályon belül „*vízlágyító berendezések, ezek alkatrészei és tartozékai*” áruk vonatkozásában. A Hivatal a védjegybejelentést ideiglenesen elutasította a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozva. Utalt arra, hogy a szóösszetétel AQUA jelentése latinul víz, a HOME angol szó jelentése otthon, mely a magyar átlagfogyasztó által is ismert és értett kifejezés, a

szavak kombinációja pedig a vízlágyító készülékek kiegészítői és alkatrészei vonatkozásában közvetlen utalás e termékekre.

A bejelentő nyilatkozatában vitatta a megjelölés leíró jellegét. Hangsúlyozta, hogy a vízlágyító készülékek nem szükségszerű kellékei az átlagos háztartásnak, alkalmazási körük sem korlátozódik a lakossági fogyasztókra, ipari üzemekben, nagykereskedelmi vállalatoknál is használatosak, így a HOME szóelem még abban az esetben sem leíró jellegű a vízlágyító berendezések tekintetében, ha a fogyasztó annak jelentésével tisztában van.

A Hivatal az ideiglenes elutasítást fenntartva a védjegybejelentést elutasította. Megítélése szerint a bejelentett megjelölés sem tekinthető egyedi, a szokásostól eltérő szóösszetételnek; két idegen nyelvű szóból álló kifejezés csupán, amelyet azonban a magyar nyelvterületen – idegennyelv-tudás nélkül is – jól ismernek a fogyasztók. Az AQUA szó (jelentése: víz) számos magyar szóösszetételben szerepel. Az angol HOME szó pedig számos Magyarországon meghonosodott angol kifejezés része, pl. home shopping. Mindezek alapján a nyelvismerettel kevésbé rendelkező magyar átlagfogyasztó is tisztában van a szóösszetétel jelentésével. Az otthon és víz szavak egymás mellé helyezése és a vízlágyító készülékekkel való összekapcsolása a Hivatal megállapítása szerint nem haladja meg a magyar átlagfogyasztó asszociációs képességét. Ezért a megjelölés nem alkalmas arra, hogy a védjegybejelentő áruit megkülönböztesse más cégek hasonló termékeitől. (A1272540/12.)

A határozat ellen a bejelentő megváltoztatás iránti kérelmet nyújtott be, kérve a Hivatali határozat megváltoztatását és a védjegybejelentés lajstromozását.

A Fővárosi Törvényszék nem osztotta a Hivatalnak azt az álláspontját, hogy az „AQUAHOME” szóösszetétel alkalmas az árujegyzékben szereplő termékek jellemzőjének leírására. A Hivatal helyesen utalt arra, hogy árujegyzékben felsorolt termékekkel összefüggésben a magyar piacon – például reklámokban – állandóan és szokásosan alkalmazott szavakról van szó. Az AQUA számos ásványvíz nevében megjelenik, a HOME pedig szintén azon angol szavak egyike, amelyet az átlagfogyasztó anélkül, hogy az angol nyelvben különösen jártas lenne, értelmezni tud. Helytállóan utalt ugyanakkor a bejelentő arra, hogy az AQUA szóelem önmagában nem írja le a vízlágyító berendezések, azok alkatrészei vagy tartozékai lényeges jellemzőjét, pusztán arra utalnak, hogy az e megjelöléssel ellátott termék összefüggésben lehet a vízzel. Az AQUA és HOME szavakból álló szóösszetétel utal ugyan az árujegyzékben felsorolt termékek hasznosítási területére, illetőleg arra, hogy vízzel kapcsolatos termékről van szó, ez a kapcsolat azonban nem olyan közvetlen és konkrét, amelynek folytán a szóösszetétel egyes elemei és ennek folytán a szóösszetétel maga is egyértelműen az árujegyzékben felsorolt termék jellemzőjét fejezné ki. A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint a fentiek alapján a Vt. 2.§ (2) bekezdés a) pontjában írt feltétlen lajstromozást gátló ok nem áll fenn (1.Pk.23.073/2017/3.).

7. A „ONE MORE THING” nemzetközi szóvédjegy oltalmának Magyarország területére történő kiterjesztését kérték a 9. és 14. osztályba tartozó egyes áruk vonatkozásában.

A Hivatal – a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján – a védjegybejelentést elutasította. Határozata indokolásában rögzítette, hogy a lajstromozni kért szóösszetétel magyar nyelvű jelentése szavanként: a „one” szónak az „egy, egyetlen”, a „more” szónak a „több, nagyobb, még”, míg a „thing” szónak magyarul a „dolog, darab, tárgy, cikk” értelmezés felel meg. A szóösszetétel együttesen a „még egy dolog”, „még valami” jelentést hordozza. A Hivatal álláspontja szerint a három szóból álló megjelölés az általános nyelvhasználatban, a köznapiban beszédben szokásosan előforduló, gyakran használt szófordulat. Utalt arra, hogy a Google keresőmotorjával végzett kutatás 13 500 000 találatot hozott ki a lajstromozni kért megjelölésre, amely szintén azt támasztja alá, hogy a kifejezés általánosan használt és nem a bejelentőhöz köthető egyedi szókapcsolat. A szóösszetétel az angol alapszókincsbe tartozik, ezért még a csekély angol nyelvtudással rendelkező magyar átlagfogyasztók is értik a megjelölést alkotó szóelemek jelentését és értelmezni tudják magát a szóösszetételt is. Emellett pedig a bejelentett megjelölés nem rendelkezik sem jellegzetes írásmóddal, sem egyéb sajátos olyan grafikai elemmel, ábrával, amely egyedi jelleget kölcsönözne neki. (A1281232/6.)

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet elutasította. A bíróság osztotta a Hivatal arra vonatkozó álláspontját, hogy a szóösszetétel valamennyi szóeleme az angol alapszókincsbe tartozik, a magyar lakosság nagy része pedig – noha nyelvvizsgához elegendő szintű angol nyelvtudással nem rendelkezik –, a legegyszerűbb angol szavakat, kifejezéseket ismeri, azok jelentésével tisztában van. Helytállóan utalt emellett a Hivatal arra a bírósági gyakorlatra (BH. 1993.495) mely szerint a nem magyar nyelvű szavak sem lajstromozhatók, ha magyar jelentésük megkülönböztetése nem alkalmas. Jelen esetben az angol szóösszetétel magyar nyelvű jelentése „még valami”, „még egy dolog”. A hivatali határozat a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott lajstromozást gátló ok tekintetében a jogszabály második fordulatára (általános nyelvhasználatban, üzleti kapcsolatokban történő általános és szokásosan alkalmazás) hivatkozott. Alaptalanul sérelmezte ezért a bejelentő, hogy a Hivatal a leíró jelleget nem az adott árujegyzékben szereplő termékek vonatkozásában értelmezte. A jogszabály e fordulata ugyanis nem egyes áruk és szolgáltatások fajtájára, minőségére, rendeltetésére, egyéb jellegzetességére utal, hanem a mindennapi beszéd szerves részét képező köznyelvi kifejezésre, mely valamennyi áru és szolgáltatás esetében alkalmazható. A Hivatal ezért a jogszabály helyes értelmezésével nem szűkítette le a leíró jelleg vizsgálatát a bejelentésben megjelölt adott áruosztályokra. A bíróság a hivatali álláspontot osztva maga is arra a következtetésre jutott, hogy a bejelentett megjelölés semmiféle olyan egyedi jellemzővel nem rendelkezik, amely azt megkülönböztetésre alkalmassá tenné. A bejelentő utalt az angol nyelvet beszélő magyarok számával kapcsolatos felmérésre, amely szerint az angolt legalább társalgási szinten beszélő magyarok száma továbbra is 20% alatt van. Ezzel kapcsolatban a bíróság arra utalt, hogy ez egyfelől 2012-es piaci felmérés, másfelől a bejelentett szóösszetétel értelmezéséhez nem szükséges társalgási szintű nyelvtudás, az angol nyelv alapszókincsének készletébe tartozó szavakról lévén szó. (1.Pk.20.797/2017/8.)

II. Vt. 3. § (4) bekezdés, 1308/2013/EU rendelet 102. cikk (1) bekezdés és 103. cikk (2) bekezdés

A Vt. 3. § (4) bekezdése szerint a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha, e törvény vagy az Európai Unió jogszabályai alapján lajstromozott földrajzi árujelzőből áll, vagy azt tartalmazza. E rendelkezést azokra a megjelölésekre kell alkalmazni,

- a) amelyek az Európai Unió jogszabályai alapján nem lajstromozhatók védjegyként, vagy*
- b) amelyeket olyan árukkal kapcsolatban használnak,*
- ba) amelyek nem a földrajzi árujelzőnek megfelelő földrajzi területről származnak, vagy*
- bb) amelyekkel kapcsolatban a földrajzi árujelző e törvény vagy az Európai Unió jogszabályai alapján egyéb okból nem használható.*

Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet 102. cikk (1) bekezdése alapján a vonatkozó termékleírásnak nem megfelelő oltalom alatt álló eredetmegjelölést vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzést tartalmazó vagy ilyen eredetmegjelölésből vagy földrajzi jelzésből álló védjegynek, illetve a használata tekintetében a 103. cikk (2) bekezdésének hatálya alá eső, valamint a VII. melléklet II. részében felsorolt kategóriák valamelyikébe tartozó termékhez kapcsolódó védjegynek a lajstromozását:

- a) el kell utasítani, ha a védjegy lajstromozása iránti kérelmet az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés oltalmára irányuló kérelem Bizottsághoz való benyújtásának időpontját követően nyújtották be és az eredetmegjelölés vagy a földrajzi jelzés az oltalom iránti kérelem benyújtását követően oltalomban részesül; vagy*
- b) érvényteleníteni kell.*

A 103. cikk (2) bekezdése értelmében az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések, valamint az ezek egyikében a vonatkozó termékleírásnak megfelelően ellátott borok a következőkkel szemben élveznek oltalmat:

- a) az oltalom alatt álló elnevezés bármilyen közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú használata:*
 - i) olyan az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékhez hasonló termék esetében, amelyek nem felelnek meg a termékleírásnak: vagy*
 - ii) amennyiben az ilyen használat visszaél az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés hírnevével;*
- b) az elnevezés bármilyen visszaélésszerű használata, utánpótlása vagy idézése, még abban az esetben is, ha a termék vagy a szolgáltatás tényleges származása fel van tüntetve, vagy, ha az oltalom alatt álló elnevezés fordítását használják, illetve ha azt a "jellegű", "típusú", "módszerrel készített", "hasonlóan készített", "utánpótlás", "ízű", "-szerű" vagy, ezekhez hasonló kifejezések kísérik;*
- c) a termék származására, eredetére, jellegére vagy, alapvető tulajdonságaira vonatkozó bármely egyéb, a belső vagy, a külső csomagoláson, az adott borászati termékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumon elhelyezett hamis vagy félrevezető jelzés, valamint a termék eredetét illetően hamis benyomást keltő tárolóedénybe történő csomagolás.*

8. A „#LOVETOKAJ” szömegjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 9., 14., 16., 21., 25., 28., 41. és 43. osztályokba tartozó áruk és szolgáltatások tekintetében.

A Hivatal megállapította, hogy a megjelölés nem oltalomképes a 9., 14., 16., 21., 25. és 28. áruosztályok vonatkozásában. Álláspontja szerint a vonatkozó jogszabályok alapján a korábbi földrajzi árujelzővel való ütközés megállapítható eltérő áruk esetében is, másrészt nem csak a földrajzi árujelzővel azonos védjegy esetében állhat fenn ütközés, hanem az is elegendő, ha a későbbi védjegy alkalmas arra, hogy annak alapján a fogyasztó felidézze a földrajzi árujelzőt. Rámutatott arra, hogy a bejelentett megjelölés egy az egyben tartalmazza a „TOKAJ” földrajzi árujelzőt. A védjegybejelentés árujegyzékében felsorolt áruk és szolgáltatások nem tekinthetők hasonlóknak a „TOKAJ” földrajzi árujelző termékjegyzékében szereplő „borok” árukhoz, ezért a kereskedelmi célú használat révén a bejelentett megjelölés visszaél a földrajzi árujelző hírnevével, azt kihasználja, mivel más, nem hasonló termékekre kivetíti annak reputációját. A védjegybejelentésben szereplő árujegyzék egy része tekintetében tehát megállapíthatónak találta, hogy a földrajzi árujelző használata az igényelt árujegyzék tekintetében kihasználja a „TOKAJ” földrajzi árujelző jó hírnevét, annak használata ugyanis a termékek eredetéről hamis üzenetet közvetít a fogyasztók felé. Kiemelte, hogy a Vt. 3. § (4) bekezdése alapján lajstromozott földrajzi árujelzőt még a termékjegyzékben szereplő áruk esetében is csak akkor lehet védjegyként lajstromozni, ha a megjelöléssel ellátott áruk a földrajzi árujelzőnek megfelelő földrajzi területről származnak. A kifejtett lajstromozást gátló ok az árujegyzék korlátozásával sem hárítható el, mivel bejegyzett földrajzi árujelzőnek egy megjelöléselemként történő felhasználása kizárólag a termékleírásban szereplő áruk tekintetében lehetséges. Ezért a bejelentés lajstromozására a 9., 14., 16., 21., 25. és 28. osztályok tekintetében nincs lehetőség. A Hivatal megítélése szerint azonban a 41. és a 43. osztály szolgáltatásai tekintetében fennállnak azok a feltételek, melyek alapján a bejelentés meghirdethető. (M1601491/9.)

A Fővárosi Törvényszék hangsúlyozta, hogy az 1308/2013/EU rendelet 103. cikk (2) bekezdése nem önállóan alkalmazandó, a 102. cikk rendelkezik a védjegyekkel való kapcsolatról, ezért figyelemmel kell lenni az abban foglalt rendelkezésekre is. A rendelet magyar fordítása a 102. cikk értelmezése tekintetében bizonytalanságra adhat alapot, amikor úgy fogalmaz, hogy „...illetve a használata tekintetében a 103. cikk (2) bekezdésének hatálya alá eső, valamint a VII. melléklet II. részében felsorolt kategóriák valamelyikébe tartozó termékhez kapcsolódó védjegy lajstromozásának elutasításáról, illetőleg érvénytelenítéséről rendelkezik. A rendelet angol nyelvű szövege („*protected designation of origin or a geographical indication which does not comply with the product specification concerned or the use of which falls under Article 103(2), and that relates to a product falling under one of the categories listed in Part II of Annex VII shall be: [...]*”) nem hagy kétséget afelől, hogy a 103. cikk (1) bekezdés második része úgy szól, hogy „amelyiknek a használata a 103. § (2) bekezdés hatálya alá esik és amely olyan termékre vonatkozik, ami a VII. mellékletben felsorolt kategóriák valamelyikébe tartozó termékhez kapcsolódó védjegy lajstromozására vonatkozik. A bíróság rámutatott arra, hogy a VII. melléklet II. része határozza meg a szőlőből készült termékek kategóriáit. Mivel az oltalmazni kért megjelölés árujegyzéke – amely tekintetében a Hivatal a védjegybejelentést elutasította – a 9., 14., 16., 21., 25., 28. osztályok vonatkozásában került megjelölésre, amely a

borok, pezsgők, szőlőmust és borecet körén kívül esik, ezért a kifejtettekre tekintettel a védjegybejelentés elutasításának nem volt helye. Tekintettel arra, hogy a Hivatal a védjegybejelentést megalapozatlanul utasította el, a bíróság a lajstromozást gátló további okok (Vt. 4-7. §) vizsgálata érdekében a Vt. 91. § (1) bekezdése alapján a Hivatal határozatát hatályon kívül helyezte és a Hivatalt az eljárás folytatására utasította. (1.Pk.22.181/2017/3.)

III. Vt. 4. § (1) bekezdés b) pont és (4) bekezdés

A Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet a fogyasztók összetéveszthetnek a korábbi védjeggyel a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt.

A Vt. 4. § (4) bekezdése szerint e törvény alkalmazásában az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

9. A bejelentő a Hivatalhoz 2015. november 23-án benyújtott védjegybejelentésében a „SUBLIME BLACK” színes ábrás megjelölés (1. ábra) védjegyoltalmát kérte.

1. ábra

A bejelentő a pontosított árujegyzék szerint a Nizzai Megállapodás 3. áruosztályában „mosásnál használatos impregnált, kezelt, nem szövött, lyukacsos, szintetikus cellulózlapok; szövetpuhítók, lágyítók, szennyeződést- és festéket vonzó készítmények; tisztítószeres; mosószeres és mosásra szolgáló készítmények; fehérítő készítmények; folteltávolító készítmények; ruha- és textil illatosító és frissítő készítmények; szappanok, készítmények és adalékanyagok, textilek színvédelméhez mosodai használatra; mosodai készítmények kézi mosáshoz; vasalást könnyítő készítmények és adalékanyagok mosodai használatra; keményítő mosodai használatra; pot-pourrik és illatpárnák textil illatosítására; pot-pourri; tisztító-, fényszóró-, zsírtalanító- és dörzsölőszerek”, valamint a 21. áruosztályban „tisztítóeszközök; tisztítórongyok” vonatkozásában igényelt oltalmat.

A bejelentés lajstromozásával szemben felszólalást terjesztettek elő. A felszólaló jogosultja a 2015. május 12-i elsőbbségű, 014053821 lajstromszámú „SUBLIEM” európai uniós ábrás védjegynek (2. ábra).

2. ábra

Az általam a Nizzai Megállapodás 3. áruosztályában „*fehérítő készítmények és egyéb, mosásra szolgáló anyagok; fényesítő szerek, fényező szerek; tisztítószer; fényezőszerek bútorokhoz és padlóhoz; üvegtisztító készítmények; szagtalanítók; szagtalanító szagmentesítő; tisztító-, fényesítő-, súroló- és csiszológyszerek; tisztítószer, festékek, nyomdafestékek, zsír, korom, rozsda, mész, rézpatina eltávolítására; sütőtisztító készítmények; festék, nyomdafesték, zsír, korom, rozsda, mész, rézpatina eltávolítására szolgáló mosószer; vízforraló kannák tisztítására szolgáló tisztítószer; lefolyócső tisztító készítmények, duguláselhárításhoz; tisztítószer szintetikus kerti bútorokhoz; tisztítószer műanyag bútorok számára; alkoholos oldószer, melyek tisztítószer; fehérítő készítmények; maró tisztítószer; illatosított fa; illatszerkészítmények; simítószer (keményítés); festékeltávolító; folteltávolító, folttisztító készítmények; folteltávolító benzol; szappanok; fehérítő sók; csúszásmentesítő szerek, melyek ebbe az osztályba tartoznak*” ; a 21. osztályban továbbá „*eszközök, edények és tartályok háztartási és konyhai célokra; fűsűk és szivacsok; kefék (az ecsetek kivételével); takarítóeszközök; üveg-, porcelán- és fajanszáruk, amelyek nem tartoznak más osztályokba; porolók; szemetes kukák; búvárszivattyúk; plunger, eldugult lefolyók tisztítására; edénymosókefék; vaskörmű tisztító készítmények nem elektromos; kefék; ruhaállványok szárításhoz; felmosórongyok, felmosó ruhák; vödör; háztartási eszközök kis méretű; tárolók, tároló edények háztartási vagy konyhai célokra; kerámiák háztartási használatra; konyhai eszközök kis méretű; huzatok vasalódeszkára; portörölő tollseprűk; polírozó fényesítő anyagok, a papír, a kő és készítmények kivételével; tisztítórongyok; tisztítóeszközök kézi működtetésű; tisztítópamák, súrolószivacsok; konyhai dörzsik; fém-súroló párnák; portörölő ruhák; toalett kefék, WC-kefék; ruhacsipeszek; szarvasbőr tisztításhoz; nyélre erősített felmosórongyok*” áruk vonatkozásában áll fenn.

A felszólaló a védjegybejelentés elutasítását kérte a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára és 4. § (4) bekezdésére hivatkozással.

A Hivatal az M1503489/18. számú határozatában a felszólalást megalapozottnak találta és a védjegybejelentést elutasította. Megállapította, hogy megjelenésüknél, elhelyezésüknél és méretüknél fogva a bejelentett megjelölés és az ellentartott védjegy domináns elemei a „SUBLIME”, valamint „SUBLIEM” szavak. Az összetéveszthetőség vizsgálatánál ezért elsődlegesen ezek veendőik figyelembe, míg a grafikus elemek csak másodlagosnak tekinthetők. A magyar átlagfogyasztó, aki az angol nyelvet csak felszínesen ismeri, a Hivatal

álláspontja szerint nem párosít ezekhez a szavakhoz az árujegyzékbe tartozó áruk és termékek vonatkozásában jelentéssel bíró tartalmat, így mindkét kifejezés fantáziaszónak minősül.

Vizuálisan mindkét megjelölés 7 betűből áll, a megjelölések azonos betűkészlettel rendelkeznek, az első betűk és a betűk sorrendje azonos, csupán az utolsó két betű sorrendje más, ez pedig olyan magas fokú hasonlóságot eredményez, amely az összetéveszthetőség veszélyét veti fel, amit az sem befolyásol, hogy a további elemek színben, grafikai kialakításban nagymértékben eltérőek. Fonetikusan ugyancsak nagyon közel állnak a domináns szóelemek egymáshoz, csak az utolsó szótag kiejtésében mutatkozik némi különbség attól függően, hogy milyen nyelv szabályai szerint ejtjük ki a szavakat. A grafikus jellemzők mindkét esetben a mosással, tisztítással hozhatók összefüggésbe, így a konceptuális hasonlóság is fennáll a megjelölés és a védjegy között.

Az árujegyzékek vizsgálata során az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-39/97. számú, Canon ügyben hozott döntését is figyelembe véve kifejtette a Hivatal, hogy a 3. és 21. osztályba tartozó áruk részben azonosak, részben nagymértékben hasonlóak, ezen áruk rendeltetése azonos, illetve hasonló, egymást funkciójuk betöltése során kiegészíthetik. Összességében magas fokú a vizuális, fonetikai és konceptuális hasonlóság, az árujegyzékbe tartozó áruk azonossága, valamint hasonlósága miatt a fogyasztók részéről fennáll az összetévesztés veszélye. A fonetikai és konceptuális hasonlóság miatt úgy találta a Hivatal, hogy a fogyasztók a megjelöléseket gondolati képzettársítás alapján is egymáshoz kapcsolhatják és gondolhatják, hogy ugyanazon cégtől származó termékeket jelölnek a megjelölések, ezért a Vt. 4. § (4) bekezdése értelmében asszociáció útján is fennáll az összetéveszthetőség. (M1503489/18.)

A döntéssel szemben a védjegybejelentő terjesztett elő megváltoztatási kérelmet.

Álláspontja szerint a „SUBLIEM” szó leíró jellegű, megkülönböztető képességgel nem rendelkező holland kifejezés, amelynek magyar jelentése „fenséges”. A bejelentett megjelölés és az ellentartott védjegy másodlagosan „szublimál” jelentéssel bír, ahogy azt a felszólaló is előadta. Téves ezért a Hivatal azon megállapítása, hogy a „SUBLIEM” szó fantáziaszónak minősülne. Hivatkozott ezzel összefüggésben a Fővárosi Törvényszék „Toasty” ügyben hozott döntésére, valamint a BH.1993/495 számon közzétett jogesetre. Kifejtette, hogy a bejelentett megjelölés „SUBLIEM” eleme szótári alakokkal rendelkezik, amiből minden további bizonyítás nélkül következik, hogy az általános nyelvhasználatban, illetve az üzleti kapcsolatokban állandóan és szokásosan alkalmazott. Bár a Hivatal helyesen a magyar átlagfogyasztóból indult ki, mégis téves következtetésekre jutott, a „SUBLIME” szó megértéséhez ugyanis nincs szükség speciális nyelvismeretre, az átlagfogyasztó arra gondolhat, hogy a termék használata során a mosópor elszublimál, eltűnik, nem marad maradékanyag a textilen. Abban az esetben pedig, ha a megjelölések egyező elemei egyáltalán nem bírnak megkülönböztető képességgel, akkor önmagában ezen elemek egyezősége nem vezet az összetéveszthetőség veszélyére.

A felszólaló ellenkérelmében kérte, hogy a bíróság a megváltoztatási kérelmet utasítsa el. Álláspontja szerint az átlagfogyasztó nem tudja, hogy ennek az idegen szónak holland nyelven

milyen jelentése van. Nem bizonyított az sem, hogy az átlagos fogyasztó a „SUBLIME” vagy a „SUBLIEM” szavak láttán a szublimálás fizikai jelenségére asszociálna.

A bíróság elutasította a megváltoztatási kérelmet. Megítélése szerint mind az oltalmazni kért megjelölés esetén a „SUBLIME”, mind a védjegy esetén a „SUBLIEM” szó az átlagfogyasztó nyelvismerete mellett fantáziaszónak minősül, nem tekinthetőek leírónak, a fogyasztók nem tulajdonítanak nekik közvetlen jelentéstartalmat. A magyar nyelvű átlagfogyasztó számára az általános nyelvhasználatban és az üzleti kapcsolatban nem tekinthető állandóan és szokásosan alkalmazottnak a „SUBLIME”, illetőleg „SUBLIEM” szó, nem teljesül ezen szavak esetében a „Toasty” ügyben rögzített feltétel. A megjelölés és a védjegy esetén a „SUBLIME” és „SUBLIEM” szóelemek ragadják meg a fogyasztót, a megjelölések domináns elemének a szóelemek tekinthetőek, ehhez képest a grafikus elemek szerepe csekélyebb. Nem tévedett ezért a Hivatal, amikor ennek figyelembe vétele mellett vetette össze az oltalmazni kért megjelölést és az ellentartott védjegyet. A bíróság a megjelölések vizuális, fonetikai és konceptuális összevetésében is osztotta a Hivatal álláspontját. (1.Pk.25.675/2016/5.)

10. A „TrollFoci” szómegjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 35., 41. és 42. osztályba tartozó egyes termékek és szolgáltatások körében.

A bejelentéssel szemben – a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással – felszólalást nyújtottak be. A felszólaló előadta, hogy jogosultja a 215 778 lajstromszámú „TROLLFOCI MENNYEI BAJNOKSÁG” nemzeti ábrás védjegynek (1. ábra). A védjegy a 25., 28., 38. és 41. osztályban szereplő egyes áruk és szolgáltatások körében áll oltalom alatt.

1. ábra

A Hivatal a felszólalásnak részben helyt adott és a védjegybejelentést a 41. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében elutasította, a 35. és a 42. osztály vonatkozásában pedig védjegyként lajstromozta.

A Hivatal a védjegyek összetéveszthetőségének vizsgálatakor az összehasonlításból indult ki, hivatkozva az EUB C-39/97. számú, Canon ügyben hozott döntésére. A Hivatal először a domináns elemeket azonosította, kifejtve, hogy a szemben álló megjelölések mindegyikében a „TROLLFOCI” szóelem tekinthető dominánsnak, mert az említett szóelem erős megkülönböztető képességgel rendelkezik. Az ellentartott védjegy ábrás elemei járulékos jellegűek, inkább csak a futballra utalnak, és díszítő funkciót töltenek be, így az

összetéveszthetőség értékelése szempontjából kevésbé relevánsak. A Hivatal a megjelölések hangsúlyos elemeinek összevetése alapján megállapította, hogy a domináns „TROLLFOCI” szóelemek vizuális szempontból nagymértékben hasonlóak, azok között eltérés mindössze az alkalmazott betűtípusban és méretben mutatkozik. A lajstromozni kért megjelölés nem tartalmaz ábrás elemet, ezért csupán a védjegy és a megjelölés írásképeinek hasonlósága hangsúlyozható. A „TROLLFOCI” szóelem olyan nagyfokú hasonlóságot mutat, amely alkalmas arra, hogy a fogyasztók összetéveszthessék a megjelöléseket. A szó közepén lévő „F” betű nem kölcsönöz megkülönböztető jelleget a megjelölésnek, nem biztosít kellő elhatárolást a megjelölések között. Tekintettel arra, hogy a megjelölések domináns „TROLLFOCI” szóelemének kiejtése megegyezik, fonetikai szempontból szintén magas fokú hasonlóság volt megállapítható a megjelölések között, annak ellenére, hogy az ellentartott védjegy tartalmazza a „mennyei bajnokság” szóelemet is. A konceptuális hasonlóságot vizsgálva pedig a fogyasztók azonos jelentésű szavakként érzékelik a megjelöléseket, amelyeket fantáziaszóként értelmeznek.

Az árujegyzékeket összevetve a Hivatal megállapította, hogy a lajstromozni kért megjelölés árujegyzéke a 41. osztály betűrend szerint valamennyi szolgáltatását, így az ellentartott védjegy árujegyzéke szerinti ugyanezen osztályba tartozó meghatározott szolgáltatásokat is magában foglalja, e tekintetben tehát a szolgáltatások azonossága állapítható meg. Megállapította, hogy a 42. osztályában megjelölt *„számítástechnikai hardver és szoftver tervezés és fejlesztés; tudományos és műszaki szolgáltatások, valamint az idetartozó tervezői és kutatói tevékenység”* szolgáltatások egyike sem tekinthető az ellentartott védjegy árujegyzékében szereplő árukat vagy szolgáltatásokat kiegészítő, azokkal versengő terméknek, vagy szolgáltatásnak, ezek védjegyjogi értelemben nem tekinthetők hasonlóknak. A 42. osztályban igényelt, alapvetően szoftverfejlesztési szolgáltatásokról pedig kifejtette, hogy egy meglehetősen speciális területet képviselnek, és bár a szoftvereket ma már tömegével a távközlésben is használják, de ettől még nem tekinthetők automatikusan hasonlóknak a 38. osztályba sorolt szolgáltatásokkal. Ugyanez fennáll a védjegybejelentés árujegyzékének 35. osztályában szereplő szolgáltatások tekintetében is. A 16., 25., 28., 38. és 41. osztályokba sorolt árukat és szolgáltatásokat reklámozhatják is, ami azonban nem teszi ezeket hasonlóvá az ellenérdekű fél által a megjelölés alatt nyújtani kívánt, a 35. osztályba sorolt szolgáltatásokkal. Ezért a Hivatal a védjegybejelentést a teljes 41. osztály tekintetében elutasította, a 35. és a 42. osztály vonatkozásában pedig a megjelölést védjegyként lajstromozta. (M1503655/11.)

A Hivatal határozata ellen a felszólaló terjesztett elő megváltoztatási kérelmet, amelyben csak a védjegynek a 35. és a 42. osztályban történő lajstromozása ellen emelt kifogást. Ebből következően a Fővárosi Törvényszéknek a lajstromozni kért megjelölés és az ellentartott védjegy összetéveszthetőségét már nem kellett vizsgálnia. A bíróság álláspontja szerint a megjelölés és a védjegy hasonlósága az áruhasonlóság vizsgálata szempontjából azonban annyiban mégis jelentőséggel bírt, hogy a gyakorlat szerint a szolgáltatások vagy áruk közti alacsonyabb szintű hasonlóságot ellensúlyozhatja a megjelölések közti nagyobb fokú hasonlóság, és fordítva (EUB C-342/97. számú, Lloyd Schuhfabrik Meyer ügyben hozott döntésének 19. pontja). Márpedig az adott esetben a védjegy és a megjelölés nagyfokú hasonlósága állapítható meg, hiszen a lajstromozni kért szómegjelölés azonos a védjegy keltette

összbenyomást domináló "TROLLFOCI" fantáziaszóval. A bíróság szerint a felszólaló helyesen ismertette az áruhasonlóság vizsgálatának az EUB C-39/97. számú, Canon ügyben hozott döntésében kifejtett kritériumait, helytállóan utalt arra, hogy e jogértelmezés szerint az egymást kiegészítő, feltételező áruk és szolgáltatások védjegyjogi értelemben hasonlóknak minősülnek.

Ilyen kapcsolat a lajstromozni kért megjelölés árujegyzékében szereplő 35. osztályba tartozó meghatározott szolgáltatások, és az ellentartott védjegy oltalmával érintett 16. és 41. osztályokba sorolt áruk tekintetében fennáll. A kérelmező a 35. osztályban jellemzően olyan szolgáltatásokra igényelt védjegyoltalmat, amelyek az online tartalomszolgáltatás piacának és még általánosabban az internetes médiapiacnak jellemző elemei. Ezek egészülnek ki a szerencsejátékkal és sporttal kapcsolatos szolgáltatásokkal. A védjegy árujegyzékében szereplő 16. osztályban ezzel szemben a papír alapú, tehát az offline médiapiac jellegzetes áruai és azokat kiegészítő áruφέlésegek szerepelnek. Továbbá a védjegy oltalom alatt áll a 41. osztályba sorolt szórakoztatás; sport- és kulturális tevékenységek körében is. Az üzleti életben elterjedt, és a szokásos mértékben tájékozott fogyasztó (EUB C-342/97. számú, Lloyd Schuhfabrik Meyer ügyben hozott döntésének 26. pontja) számára jól ismert kereskedelmi gyakorlat, hogy a nyomtatott médiumoknak jellemzően online verziója is van és fordítva. Ezáltal a kérdéses szolgáltatások és áruk azonos rendeltetésűnek tekinthetők, amelyek azonos piaci igényeket (online és offline sportlapok, magazinok és ezekhez kapcsolódó fogadások) szolgálnak ki. Ilyen módon a vizsgált szolgáltatások kiegészítik egymást, tehát védjegyjogi értelemben hasonlóknak minősíthetők. Az összetéveszthetőséget erősíti a megjelölés és a védjegy fentiekben hangsúlyozott nagyobb fokú hasonlósága, és kelti a fogyasztókban azt a benyomást, hogy az ütköző megjelölések egyazon vállalkozás online és offline szolgáltatásait/áruit jelzik. Ezért a megjelölés védjegyoltalmát a 35. osztályban is akadályozza az ellentartott védjegy oltalma a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

Nem állítható azonban ugyanez a 42. osztályba sorolt számítástechnikai hardver és szoftvertervezés és fejlesztés; tudományos és műszaki szolgáltatások, valamint az idetartozó tervezői és kutatói tevékenység szolgáltatásokról. Ezek ugyanis csak technikai alapon állnak kapcsolatban az online tartalomszolgáltatással, azoktól alapvetően eltérő fogyasztói igényeket szolgálnak ki, védjegyjogi értelemben vett hasonlóságuk nem állapítható meg. E részében tehát a megváltoztatási kérelmet el kellett utasítani. (3.Pk.21.726/2017/3.)

11. A „CAFFÉÉ BIANCO SPECIAL ITALIAN CAFFÉ” színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 30., 35. és 43. osztályba tartozó egyes áruk és szolgáltatások tekintetében.

A bejelentéssel szemben – a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással – felszólalást nyújtottak be. A felszólaló előadta, hogy jogosultja a korábbi elsőbbségű 013680897 lajstromszámú „EDOARDO BIANCHI SINCE 1885 BIANCHI CAFÉ & CYCLES” és a 009576893 lajstromszámú „BIANCHI CAFÉ & CYCLES” ábrás európai uniós védjegyeknek a 35. és 43. osztályokban.

A Hivatal a védjegybejelentést a 30. és 43. osztályba sorolt árukra és szolgáltatásokra nézve elutasította, a 35. osztályba sorolt „nagy- és kiskereskedelmi szolgáltatások olaszországi kávé és kávézáshoz kapcsolódó termékek körében” szolgáltatások tekintetében védjegyként lajstromozta. Rámutatott, hogy mindkét korábbi elsőbbségű uniós védjegy összetett védjegy, rendelkezik címerszerű ábrás elemekkel és szóelemekkel egyaránt. A 013680897 lajstromszámú védjegynél a „BIANCHI” szó a megjelölés domináns eleme, a 009576893 lajstromszámú felszólalói védjegy esetében azonban az ábrás elem rendelkezik dominanciával. A Hivatal ezért a 009576893 lajstromszámú védjegy esetében a bejelentéssel való összetéveszthetőséget nem találta megalapozottnak, a 013680897 lajstromszámú védjegy és a bejelentett megjelölés összetéveszthetőségét azonban megállapította. Az árujegyzékek összevetése során a Hivatal a 43. osztály tekintetében kiemelte, hogy – függetlenül a megfogalmazástól – a szavak jelentéstartalma alapján megállapítható, hogy azonos szolgáltatásokról van szó, mert az étel- és italellátás szolgáltatásba beletartozik a kávéházi szolgáltatás is. Álláspontja szerint a 30. osztály „olaszországi kávé- és kávépótlószerek, kávé alapú italok, pótkávék” termékek köre hasonlóan minősül az „étel- és italellátás” szolgáltatáshoz, mert az általános kereskedelmi gyakorlatban gyakran előforduló jelenség, hogy kávézóknak magát a kávéterméket és a kávéhoz kapcsolódó egyéb terméket otthoni felhasználásra is meg lehet vásárolni. Ugyanakkor a 35. osztály tekintetében a Hivatal nem állapította meg a szolgáltatások hasonlóságát. Rögzítette, hogy a 35. osztályba tartozó kereskedelmi szolgáltatások széles körű szolgáltatási tevékenységet ölelnek fel, a korábbi elsőbbségű védjegy árujegyzéke kifejezetten *motorizált és nem motorizált járművekre és ahhoz kapcsolódó tartozékok kereskedelmére* vonatkozik. Miközben a védjegybejelentés árujegyzéke kifejezetten *olaszországi kávé és kávézáshoz kapcsolódó termékek kereskedelmére* terjed ki. A kereskedelmi gyakorlatot alapul véve nem reális, hogy egy legfőképpen kerékpárokat, motorkerékpárokat egyéb, ezekhez kötődő kiegészítő termékeket árusító üzletbe egy átlagos fogyasztó kávé és ahhoz kötődő termékek megvásárlásának szándékával térne be, ezért a 35. osztályban a Hivatal szerint a szolgáltatások hasonlósága nem áll fenn. (M1502871/18.)

A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint a Hivatal döntése ellen előterjesztett megváltoztatási kérelem megalapozott. Rögzítette, hogy a határozat ellen kizárólag a felszólaló terjesztett elő megváltoztatás iránti kérelmet annak érdekében, hogy a bíróság a 35. osztály tekintetében is utasítsa el az oltalmat. Ezért a jogvita a bírósági szakban leszűkült arra a kérdésre, hogy az oltalmazni kért megjelölés a 35. osztályba sorolt „*nagy- és kiskereskedelmi szolgáltatások olaszországi kávé- és kávézáshoz kapcsolódó termékek körében*” szolgáltatás vonatkozásában a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján kizárt-e a védjegyoltalomból. A bíróság utalt arra, hogy a Hivatal megállapította az ellentartott védjegyek közül a 013680897 lajstromszámú uniós védjegy és az oltalmazni kért megjelölés összetéveszthetőségét, amely tekintetben a bejelentő nem terjesztett elő megváltoztatási kérelmet, ezért az ellenkérelmének a megjelölések közötti összetéveszthetőséget vitató része súlytalan. Az árujegyzékek összevetése tárgyában a bíróság annyiban osztotta a hivatali álláspontot, hogy a korábbi védjegy és a későbbi megjelölés esetén kizárólag a 35. osztályt összehasonlítva nincs szó azonosságról vagy hasonlóságról. Álláspontja szerint azonban nem hagyható figyelmen kívül az ellentartott korábbi védjegy oltalma a 43. osztályban „*étel- és italellátás*” vonatkozásában. Ez a szolgáltatás hasonlóan minősül a későbbi megjelölés 35. osztályába sorolt „*nagy- és kiskereskedelmi szolgáltatások olaszországi kávé- és kávézáshoz kapcsolódó termékek körében*” szolgáltatáshoz, az olaszországi kávétermék körében végzett kiskereskedelmi szolgáltatás és az étel-, italellátás esetén, ha nem is azonosságról, de legalábbis jelentős hasonlóságról van szó. Ezen szolgáltatások mindenképpen összekapcsolódnak azon kereskedelmi gyakorlatra is figyelemmel, hogy kávéházakban is vásárolható otthoni fogyasztásra szánt kávétermék, illetőleg otthoni fogyasztásra szánt kávétermékek kiskereskedelme során is előfordul étel-, illetve különösen ital (kávé) ellátás. Ebből eredően e szolgáltatások összekapcsolódnak, ezért az áruk és szolgáltatások hasonlósága miatt a bejelentés ezen osztály vonatkozásában is a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjába ütközik. A bíróság ezért a Hivatal határozatát megváltoztatta és a védjegybejelentést a 35. osztályban is elutasította. (1.Pk.22.075/2017/5.)

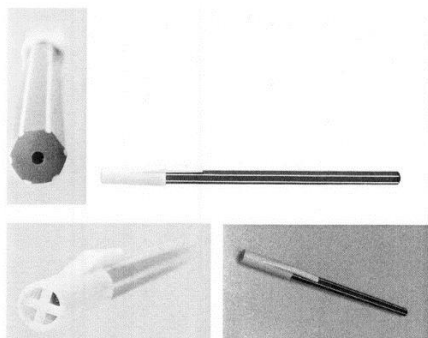
IV. Vt. 4. § (2) bekezdés, Vt. 40. § (3) bekezdés, Vt. 46/C. § (3) bekezdés

A Vt. 4. §-a (2) bekezdése szerint korábbi védjegy az, amelyet korábbi elsőbbséggel jelentettek be lajstromozásra, valamint – az (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában – az a megjelölés is, amely az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Uniós Egyezmény alapján – lajstromozásától függetlenül – korábban vált belföldön közismert védjeggyé. Korábbi védjegyen – a megjelölés lajstromozásától függően – a korábbi védjegybejelentést is érteni kell.

A Vt. 40. §-a (3) bekezdése szerint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntését csak olyan tényekre és bizonyítékokra alapozhatja, amelyekkel kapcsolatban az ügyfélnek módjában állt nyilatkozatot tenni; figyelmen kívül hagyhatja azonban azokat a nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat, amelyeket az ügyfél nem kellő időben terjesztett elő.

A Vt. 46/C. §-a (3) bekezdése szerint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a képviselő munkadíjának összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel. Ennek során a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el.

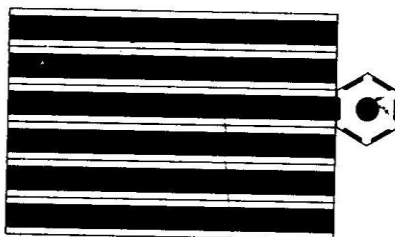
12. A jogosult 2011. január 21-ei elsőbbséggel szerzett védjegyoltalmat az alábbi, 204 167 lajstromszámú ábrás védjegyre (1. ábra) a Nizzai Megállapodás szerinti 16. osztályba tartozó „írószerek” áruk tekintetében.

1. ábra

A kérelmező 2014. szeptember 24. napján a fenti védjegy törlését kérte a Hivataltól a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára, a 4. § (1) bekezdés b) és c) pontjára, valamint (2) és (4) bekezdésére, valamint a Vt. 5. §-a (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással.

Előadta, hogy jogosultja az 1983. július 28-ai elsőbbségű, 124 107 lajstromszámú ábrás védjegynek (2. ábra) a 16. osztályban, továbbá a 2004. május 4. elsőbbségű 00380547 lajstromszámú európai uniós színvédjegynek (3. ábra), mely oltalma szintén a 16. osztályba tartozó árukra vonatkozik.

2. ábra

3. ábra

A Hivatal a törlési kérelmet elutasította és a kérelmezőt 700 000 forint eljárási költség megfizetésére kötelezte. Kifejtette, hogy a ceruzák, írószerek esetében a hatszögletű kialakítás

általánosan elterjedt, ezért ilyen kialakítás alkalmazása önmagában nem lehet alapja a rosszhiszeműségnek. A kérelmező emellett nem bizonyította a jogosult csalárd szándékát sem, így a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára alapított törlési kérelem nem volt megalapozott.

A Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára alapított törlési kérelem vonatkozásában a védjegyjogosult erre irányuló kérelme alapján meg kellett vizsgálni, hogy az ellentartott védjegyek tényleges használata megvalósult-e a releváns időszakban. A Hivatal megállapította, hogy a 124 107 lajstromszámú védjegy (1. ábra) vonatkozásában a lajstromból térbeli kialakítás nem állapítható meg, az ott szereplő megjelölés ábrás védjegy. A kérelmező által a használat igazolására vonatkozó, becsatolt bizonyítékokon látható termék formája oly mértékben tér el a lajstromban szereplő védjegytől, amely a megkülönböztető képességet érinti, így a bizonyítékokon szereplő áru használatát nem lehetett a kérdéses védjegy használataként értékelni. A 003805471 számú színes ábrás uniós védjegy (2. ábra) esetében a becsatolt bizonyítékokat alkalmasnak ítélte meg a Hivatal a használat bizonyítására, ezért az összetéveszthetőség vizsgálatakor kizárólag ez utóbbi védjegyet vette figyelembe. A Hivatal szerint azonban a színek különbözősége miatt, másrészt a csíkozás térbeli megjelenítése miatt nem volt megállapítható a hasonlóságnak olyan magas foka, amely a fogyasztók körében összetéveszthetőséget eredményezne. Ezért a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti törlési ok a védjegyek összetéveszthetőségének hiánya miatt nem volt megállapítható. A Vt. 4. § (4) bekezdésére való hivatkozás körében a Hivatal kifejtette, hogy ez a rendelkezés a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjának értelmező rendelkezése, mivel az összetéveszthetőség egy különleges fajtáját, a gondolati képzettársítás útján történő összekapcsolást nevesíti.

A Vt. 4. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jóhírnevet a Hivatal az ellentartott uniós védjegy vonatkozásában a becsatolt bizonyítékok alapján igazoltnak találta, de nem látta bizonyítottnak, hogy a korábbi elsőbbségű védjegy jóhírneve a fogyasztók tudatában összekapcsolódhat a támadott védjeggyel.

A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kizáró okot és az annak keretében megjelölt, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 6. §-ára hivatkozást szintén nem találta alkalmazhatónak a Hivatal. A védjegynek megfelelő tollkialakítást a jogosult az 1980-as évek óta gyártja és forgalmazza belföldön. A kérelmező sárga és fehér színű, hosszanti csíkozású tollai szintén jelen voltak a piacon. A felek tehát tartós és zavartalan párhuzamos piaci jelenlét mellett váltak versenytársakká, termékeik is párhuzamosan válhattak jellegzetessé, ami azt eredményezte, hogy a fogyasztók a termékek között különbséget tudnak tenni.

A Hivatal a jogosult költségigényét eltúlzottnak ítélte meg és ezért azt mérsékelte (M1100145/39.).

A Hivatal határozata ellen a védjegyjogosult és a kérelmező is megváltoztatási kérelmet terjesztett elő. A jogosult a hivatali határozat költségviselésre vonatkozó rendelkezését vitattatta megváltoztatási kérelmében és kérte a Fővárosi Törvényszéket, hogy a kérelmezőt 2.586.830

forint + ÁFA eljárási költségben marasztalja. Kérte továbbá, hogy a Fővárosi Törvényszék utasítsa el a kérelmező megváltoztatási kérelmét.

A kérelmező megváltoztatási kérelmében elsődlegesen a Hivatal határozatának hatályon kívül helyezését és a Hivatal új eljárásra utasítását, másodlagosan a határozat megváltoztatását és a védjegy törlésének elrendelését kérte.

A kérelmező megváltoztatási kérelme a Fővárosi Törvényszék szerint részben alapos volt. Nem értett egyet a bíróság a kérelmező azon eljárásjogi kifogásával, amiben sérelmezte, hogy a védjegyjogosult csak néhány nappal a hivatali tárgyalás előtt küldte meg részére az iratokat és így nem volt ideje azokat áttanulmányozni. A tárgyalásról készült jegyzőkönyvből ugyanis kitűnik, hogy a hivatali eljáró tanács elnöke tájékoztatta a jogi képviselőt, hogy kérheti a tárgyalás elhalasztását, de ezzel a lehetőséggel a kérelmező nem élt. Minthogy a kérelmezőnek módjában állt nyilatkozni a kérdéses bizonyítékokra, így a Fővárosi Törvényszék a Vt. 40. § (3) bekezdésébe ütköző eljárási szabálysértést nem látta megállapíthatónak.

A bíróság álláspontja szerint azonban a kérelmező megalapozottan kifogásolta, hogy a Hivatal döntése nem meríti ki a teljes védjegytróliési kérelmet. A kérelmező ugyanis azon az alapon is kérte a védjegy tróliését, hogy a tárgybéli védjegy oltalmát a Vt. 4. § (2) bekezdése alapján értékelendő belföldön korábban közismertté vált védjegye is akadályozza a Vt. 4. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján. A határozat indokolása ezt a tróliési jogcímet nem érinti, e körben a Hivatal sem a tényállás-feltárási [Vt. 40. § (2) bek.], sem indokolási kötelezettségének [Ket. 72. § e) pont] nem tett eleget. Tekintettel arra, hogy az említett lényeges eljárási szabálysértés a feleknek a többfokú eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz fűződő jogának sérelme nélkül a Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban nem orvosolható, a bíróság a tróliési határozatot e kizáró ok vizsgálataira vonatkozó részében hatályon kívül helyezte és a Hivatalt új eljárás lefolytatására utasította. A Fővárosi Törvényszék a kérelmező megváltoztatási kérelmének a további kizáró okokra vonatkozó részét elutasította.

A védjegyjogosult megváltoztatási kérelme a Fővárosi Törvényszék szerint szintén részben volt megalapozott. A Vt. 46/C. § (3) bekezdése szerint az SZTNH a képviselő munkadíjának összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel. Ennek során a Hivatal a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el. A Fővárosi Törvényszék nem értett egyet a védjegyjogosult (díjmegállapodással és munkaidő-kimutatással igazolt) eljárási költsége Hivatal általi mérséklésének mértékével. A mérséklés indokolásakor a Hivatal nem adta magyarázatát annak, hogy a jogi képviselő óradíját vagy a felszámított munkaórák számát tartja arányban nem állónak az elvégzett tevékenységgel. Az iparjogvédelmi ügyekben megkívánt speciális szaktudásra tekintettel a kérelmező képviselőjének 125 eurós óradíja nem tekinthető eltúlzottnak, az a jogterületen megszokott díjmegállapodásokkal összhangban áll (8.Pkf.25.270/2009/4., Pfv.IV.21.447/2009/4.). A tróliési kérelem kétség kívül összetett, ami nem csak szofisztikált jogi érvelést, de nagyszámú bizonyítékok összegyűjtését és értékelését is megkívánta. Azonban még erre tekintettel is eltúlzottnak tartja a bíróság a védjegyjogosult azon állítását, hogy az ügy elintézése 66,8

ügyvédi munkaórát vett igénybe. Ezért ezt a kifejtett munkával arányban állóan, mérlegeléssel csökkentette, melynek eredményeként az ügyvédi munkadíjat mindösszesen 1.475.423 forintban állapította meg (3.Pk.22.519/2016/6.).

A Fővárosi Törvényszék döntése ellen a kérelmező fellebbezéssel élt, amelyben – a Vt. 4. § (2) bekezdése körében hozott döntés kivételével – az elsőfokú végzésnek a hivatal határozatára is kiterjedő hatályon kívül helyezését és azt kérte, hogy a bíróság utasítsa a Hivatalt a törlési kérelemben megjelölt valamennyi törlési jogcím egy határozatban történő elbírálására.

A fellebbezés a Fővárosi Ítéltábla szerint nem volt alapos. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kellően feltárta a tényállást, amelyből jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy az elbírált törlési okok nem gátolják a támadott védjegy oltalmának a fennmaradását. Az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokolásával a másodfokú bíróság egyetértett. (8.Pkf.25.170/2017/9.)

V. Vt. 5. § (1) bekezdés a) pont

A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet másnak személyhez – különösen névhez, képmáshoz – fűződő korábbi jogát sértené.

13. 2013. január 17-án a „STOWASSER J. TÁROGATÓ” ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 15. osztályba sorolt „tárogató” termékek tekintetében. A bejelentéssel szemben a Vt. 2. § és 3. §-ára alapított észrevételt nyújtott be a Fúvoshangszerész Céh Egyesület, valamint a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontjára, a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára alapított észrevételt és a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a Vt. 5. § (1) bekezdés a) és b) pontjára, továbbá a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással felszólalást nyújtott be két személy, továbbá L. A. B.. A Hivatal a védjegybejelentést elutasította, mert a felszólalásokat a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében megalapozottnak találta.(M1300120/4.)

A Hivatal döntése ellen a bejelentő élt megváltoztatási kérelemmel, amelynek nyomán a Fővárosi Törvényszék a Hivatalnak a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjára, mint lajstromozást gátló okra alapított elutasító határozatát hatályon kívül helyezte és a Hivatalt ebben a körben új eljárásra utasította. A bíróság álláspontja szerint a Hivatal a fenti jogszabályi rendelkezés körében nem megfelelően derítette fel a tényállást és indokolása hiányos, illetve hibás volt. A felszólalók felszólalásukat arra alapították, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 77. § (4) bekezdése értelmében megvalósultnak látták a Stowasser család névviselési jogának sérelmét. A bíróság rámutatott, hogy idősebb és ifjabb Stowasser János már nem élnek, jogképeséggel nem bírnak, így az ő esetükben a névviselési jog sérelme, az az ellen való fellépés lehetősége nem értelmezhető. Ez a Vt. 61/B. § (1) bekezdés b) pontja és a régi Ptk. 852. § (1) bekezdése alapján kizárja annak lehetőségét, hogy a felszólalók felmenőjük névviselési jogának sérelmét panaszolva lépjenek fel a védjegybejelentés ellen. A felszólalók Stowasser János egyensági leszármazóiként a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megjelölést - mint felmenőik emlékét, illetve jóhírét sértőt - támadhatják, a névviselési jog legfeljebb a felszólalók saját nevének viselésével

összefüggésben merülhet fel. A bíróság utalt arra is, hogy a kegyeleti joggal kapcsolatban nincs jelentősége a névviselési joggal kapcsolatos gyakorlatnak, mert itt az elhunyt személy emlékét vagy jóhírnevét sértő helyzetet kell feltárni, erre vonatkozóan azonban a Hivatal nem folytatott le bizonyítást. Túl azon, hogy a bizonyítási teher ebben a körben a felszólalókat terheli, a Hivatal nem vezette le, hogy ha igaz is a feltételezés, az miért alkalmas a szóban forgó elhunyt személyek emlékének vagy jóhírnevének megsértésére. A bíróság előírta a Hivatal számára, hogy az új eljárásban tisztázza, hogy a felszólalók a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja körében mely személyhez fűződő jogukra hivatkoznak, és ezt követően kerülhet a Hivatal abba a helyzetbe, hogy a felszólalók által előadott és bizonyított tényállás szerint megítélje, hogy a megjelölt személyhez fűződő jogot sértene-e a megjelölés lajstromozása. (3.Pk.20.737/2015/7.)

A Hivatal az új eljárásban felhívta a felszólalókat a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott viszonylagos kizáró ok körében érvényesíteni kívánt személyhez fűződő joguk megjelölésére azzal a figyelmeztetéssel, hogy nyilatkozatuk elmaradása esetén a felszólalást visszavontnak kell tekinteni. A felhívásra L. A B. nem válaszolt így az ő vonatkozásában a Hivatal a felszólalást visszavontnak tekintette és az eljárását csak a nyilatkozatot előterjesztő két személy (a továbbiakban együttesen: felszólalók) vonatkozásában folytatta.

A felszólalók előadták, hogy idősebb és ifjabb Stowasser János emlékének és jóhírnevének sérelmére alapítják a felszólalásukat. Álláspontjuk szerint a jóhírnév sérelme nem csak valótlan tény állításával vagy híresztelésével, hanem valós tény hamis színben való feltüntetésével is megvalósulhat. Azzal, hogy a bejelentő az általa gyártott hangszert a „STOWASSER J. TÁROGATÓ” megjelöléssel kívánja ellátni, hamis színben tünteti fel azt, annak valódi mivoltát illetően félreértésre adhat okot. Olyan megtévesztő jelleggel csoportosítja a tényeket, hogy a külső szemlélőben azt a képzetet keltheti, hogy a bejelentő által készített hangszer Stowasser János által vagy a Stowasser gyár technikájával, annak licencével, eredeti megoldásaival készült. Csatolták a Fúvóshangszerész Céh, és a Magyar Hangszerész Szövetség nyilatkozatait, amelyek alátámaszthatják, hogy az azonos márkánévvel készített hangszerek sérthetik Stowasser János jóhírnevét. Az eredeti Stowasser termékek magas minőségűek, különleges technikával készültek. A felszólalók szerint az olyan cselekmény, amely egy elhunyt személy jóhírnevét sérti, sérti annak a személynek az emlékét. A felszólalók emellett a Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontjába ütközőnek is találták a megjelölést, és kifejtették az ezzel kapcsolatos álláspontjukat.

A Hivatal felhívására a bejelentő előadta, hogy a Stowasser gyár korábbi mesterének tanítványaként a gyár hagyományainak megőrzése céljából magas minőségben gyártja a hangszereket, azok jó minőségűek, így nem sértik a Stowasser név jóhírnevét, sőt, ezzel ellenkezőleg, hozzájárulnak a név pozitív megítéléséhez, ráadásul a felszólalók állításaikat nem bizonyították.

A Hivatal a felszólalást elutasította és a bejelentett megjelölést védjegyként lajstromozta. A Hivatal a Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontjára alapított észrevételekkel kapcsolatban kifejtette, hogy e kizáró ok alkalmazása körében nem arról kell döntenie, hogy a megjelölésben szereplő kifejezések használata sértheti-e más korábbi jogait, hanem azt kell vizsgálni, hogy a megjelölés

által közvetített jelentéstartalom önmagában alkalmas lehet-e arra, hogy az árujegyzékben szereplő bizonyos tulajdonság tekintetében a releváns fogyasztókat megtévevessze. A bejelentett megjelölésben használt Stowasser kifejezés nem utal a tárogtók semmiféle tulajdonságára, ezért nem alkalmas arra, hogy az érintett fogyasztókat a tárogtók valamely jellemzője tekintetében téves következtetésre vezesse. A bejelentett megjelölés megtévesztésre való alkalmasságát cáfolja az a körülmény is, hogy a Stowasser hangszergyár a védjegybejelentés időpontjánál több mint 65 évvel korábban megszűnt, a gyár termékei azóta nincsenek forgalomban, így a fogyasztók a jelenleg forgalmazott hangszereket kevés eséllyel azonosíthatják a korábbi gyárban készült hangszerekkel.

A Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kizáró ok alkalmazhatóságát is vizsgálta a Hivatal. E kizáró ok alkalmazásának első feltételét igazoltnak találta, mert a bejelentő tudomással bírt arról, hogy a Stowasser elnevezést Stowasser János hangszerkészítőhöz, illetve az általa alapított hangszergyárhoz kötik. A család szándék fennállását ugyanakkor nem találta megállapíthatónak a Hivatal, mert nem került bizonyításra, hogy a bejelentőt azon tisztességtelen cél vezérelte az oltalom igénylésénél, hogy a termék eredetét illetően csalárd módon félrevezesse a fogyasztókat. Az a körülmény, hogy a Stowasser gyár által korábban gyártott hangszerek kiváló minőségük folytán a védjegybejelentés időpontjánál több mint 65 évvel korábban nagy népszerűségnek örvendtek, és a fogyasztók széles köre által ismertek voltak, önmagukban nem biztosítanak a Stowasser névnek olyan széleskörű, kortól és időtől független, abszolút jellegű védelmet, amely az e nevet magában foglaló megjelölésre vonatkozó későbbi védjegybejelentés rosszhiszeműségét eredményezhetné. Egy korábban ismert és elismert, de oltalom alatt nem álló és a védjegybejelentést megelőzően hosszú évekig nem használt névnek a lajstromozni kért megjelölésben való feltüntetése a rosszhiszeműséget önmagában – a tisztességtelen család szándékot valószínűsítő egyéb bizonyítékok hiányában – nem alapozhatja meg.

A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kizáró okra alapított felszólalást ugyancsak nem találta megalapozottnak a Hivatal. Kimondta, hogy a régi Ptk. 685. § b) pontja alapján az egyensági leszármazók közeli hozzátartónak minősülnek, így jogosultak a régi Ptk. 85. § (3) bekezdés alapján történő jogérvényesítésre. Kifejtette, hogy a meghalt személy emléke számos formában sérthető: ide sorolható minden olyan magatartás, amely a halott életében az illető személyiségi jogait sérthetné. A Hivatal megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy a bejelentő két elhunyt személy családnevét is tartalmazó megjelölést kívánt védjegyként lajstromoztatni – egyéb tényállási elemek hiányában – önmagában nem kelt az érintett személyekre nézve olyan negatív képzetet, amely alapján a kegyeleti jog sérelme megállapítható lenne. A felszólalóknak kellett volna olyan többlettényállást igazolniuk, amely alapján bizonyítható lett volna, hogy a megjelölés lajstromozása alkalmas arra, hogy az idősebb vagy ifjabb Stowasser János rendkívüli hangszergyártási teljesítményét csorbítsa, illetve nevükhöz és tevékenységükhöz fűződő ismertségüket és jóhírnevüket, ezáltal e személyek emlékét sértse. (M1300120/78.)

A Hivatal határozata ellen a felszólalók megváltoztatási kérelmet terjesztettek elő, amelyben – a Vt. 5. § (1) bekezdésnek a) pontjában foglalt kizáró okkal kapcsolatos döntésen túl – támadták

a hivatali döntésnek a Vt. 3. § (1) bekezdés b) és c) pontjára alapított feltétlen kizáró okokkal kapcsolatos megállapításait is.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet végzésével elutasította. Kifejtette, hogy a Vt. 58. § (4) bekezdése értelmében az észrevételt benyújtó személy nem ügyfél, erre figyelemmel – és összhangban a Vt. 77. § (4) bekezdésében foglalt, a megváltoztatási kérelem benyújtásának személyi körével kapcsolatos szabályozással – az észrevételt vonatkozásában a felszólalók egyike sem kérheti a Hivatal döntésének megváltoztatását. Ebben a körben tehát a bíróság hivatalból utasította el a megváltoztatási kérelmet. A bíróság az adott eljárásban érdemben kizárólag a Vt. 5. § (1) bekezdésnek a) pontjára alapított felszólalást vizsgálhatta és a bíróság korábbi, hatályon kívül helyező határozata is ebben a körben utasította a Hivatalt új eljárásra. A bíróság osztotta azt a hivatali álláspontot, hogy a felszólalóknak olyan többlettényállást kellett volna igazolniuk, amely alátámasztja, hogy a „STOWASSER J. TÁROGATÓ” ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozása alkalmas idősebb vagy ifjabb Stowasser János hangszergyártási teljesítményének csorbítására. A bíróság hangsúlyozta, hogy önmagában az ismert családnév védjegyszóként történő lajstromozása nem ütközik kegyeleti jogba. Pusztán azzal, hogy az érintett fogyasztói réteg – amely adott esetben nem az átlagfogyasztókat jelöli, hiszen a tárogatók piaca egy szűk körre korlátozódik – észleli a megjelölést, a kegyeleti jog sérelme nem valósul meg.

A Fővárosi Törvényszék kiemelte továbbá, hogy a védjegyoltalom abban az esetben is igényelhető, ha az oltalmazni kért megjelölés alatt nyújtott szolgáltatás vagy áruk előállítása, forgalmazása stb. nem kezdődött meg, ezért egy bejelentési eljárásban az oltalmazott védjeggyel érintett termék a lajstromozási eljárásban nem vizsgálendő, így nincs jelentősége sem az áruk minőségének, sem az árukat érintő szakmai hozzáértésnek, ezért irrelevánsak az felszólalók és a bejelentő által e körben csatolt bizonyítékok.

A bíróság szerint önmagában a „STOWASSER J. TÁROGATÓ” megjelölésnek tárogatókon történő feltüntetése nem sérti néhai idősebb és ifjabb Stowasser János emlékét. Az oltalomképeség a bejelentésben igényelt áruk tekintetében vizsgálendő és az igényelt megjelölésnek hangszereken történő használata önmagában nem sérti a néhaiak emlékét, mert hangszereken annak idején maguk is ellátták családnevükkel, márpedig nem ütközhet személyhez fűződő jogba, amihez a jogosult is hozzájárult. Jóhírnév sértő akkor lehetne a megjelölés, ha az önmagában pl. az ismert család munkájára vonatkozó negatív minősítést valósítana meg, azaz a megjelölés (és nem a termék) láttán a fogyasztók idősebb és ifjabb Stowasser János munkájára vonatkozó negatív minősítéssel találkozna. A meghalt személy emlékének, jóhírnevének megsértése akkor állapítható meg egy védjegyoltalmi igény esetén, ha az oltalmazni kért megjelölés az oltalommal érintett szolgáltatások és áruk tekintetében megállapíthatóan emlékét, jóhírnevet sértő. Ilyennek minősülhet, ha pl. olyan áruk, szolgáltatások körére kéri a védjegyoltalmat, amelyen a megjelölés feltüntetése személyiségi jogot sértő módon valósul meg (pl. toalettpapíron). Ilyen többlettényállási elem azonban az adott eljárásban nem merült fel. Az a felszólalói érvelés, hogy a bejelentő által oltalmazni kért megjelölés összetéveszthető a korábbi Stowasser árukkal, abban az esetben bírna jelentőséggel, ha a felszólalók maguk is rendelkeznének korábbi védjeggyel és ez esetben léphetnének fel a

Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással. Saját védjegy hiányában azonban az általuk kifejtett érvelés többlettényállási elem hiányában a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással nem eredményez megalapozott felszólalást, a Hivatal ezért helytálló döntésre jutott a védjegy lajstromozásával kapcsolatban (1.Pk.25.385/2016/6.).

VI. Vt. 5. § (2) bekezdés a) pont

A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet más lajstromozás nélkül korábbtól fogva ténylegesen használ belföldön, ha a megjelölésnek a korábbi használó hozzájárulása nélkül történő használata jogszabályba ütközne.

14. A bejelentő 2015. május 21. napján egy ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérte a Nizzai Megállapodás szerinti 35. és 43. osztályokba sorolt valamennyi szolgáltatás, és a 44. osztályba tartozó „*orvosi szolgáltatások; higiéniai és szépségápolási szolgáltatások emberek és állatok részére*” szolgáltatások tekintetében (1. ábra).

1. ábra

A bejelentéssel szemben a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapított felszólalást nyújtottak be, kérve a védjegybejelentés elutasítását. A jogszabályba ütközés körében a Tpv. 2. §-ára, 5. §-ára és 6. §-ára, valamint a *Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénynek* (Ptk.) és a *társasházakról szóló 2003. évi CXXIII. törvénynek* a tulajdonra és a tulajdon használatára vonatkozó rendelkezéseire hivatkozott.

A felszólaló előadta, hogy Hévízen 2001-ben a tulajdonostársaival létrehozták a Hévízi Palota Szálló Társasházat. A társasházban lévő külön tulajdonú apartmanokat részben magáncélra használják, részben szálláshelyként bérbe adják, illetve a társasház üzemeltetését ellátó védjegybejelentőnek adják bérbe, aki a „Hotel Palace Hévíz” elnevezés alatt szállodaszolgáltatás nyújtásával hasznosítja azokat. A felszólaló 2014. június 15. óta adta bérbe ingatlanát, először utazási irodán keresztül, 2015 januárjától kezdve pedig önállóan „Palace Wellness Apartman Hévíz” néven.

A védjegybejelentő a felszólalás elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a „Hévíz Palace Hotel” nevet ő találta ki és vezette be a magyar piacra. Véleménye szerint a korábbi névhasználatát az támasztja alá, hogy a Hévízi Palace Hotel Kft. 2009. január 19. napján alakult, ezért nem a felszólaló, hanem ő a korábbi használó.

A Hivatal elutasította a felszólalást. A Vt. 5. §-a (2) bekezdés a) pontja szerint lajstromozást gátló okot vizsgálva kifejtette, hogy a kizáró ok alkalmazhatóságának három előfeltétele a védjegybejelentés elsőbbségi napját megelőző tényleges használat, a lajstromozatlan megjelölés és a védjegybejelentésben szereplő megjelölés azonossága vagy lényegi azonossága, valamint a megjelölésnek a korábbi használó engedélye nélkül történő használata jogszabályba ütközése. A korábbi megjelölés használata csak abban az esetben képez kizáró okot a későbbi védjegybejelentés lajstromozásával szemben, ha azt – figyelembe véve az árujegyzékbe sorolt áruk, illetve szolgáltatások piacának jellemzőit – olyan mértékben használták, hogy annak eredményeképpen a fogyasztók a védjegyet látva a korábbi használóra asszociálhatnak. Olyan termékek vagy szolgáltatások esetében, amelyeknél a releváns fogyasztói kört az átlagfogyasztók képezik, ezt az ismertséget csak földrajzilag kiterjedt, hosszú ideig fennálló és intenzív megjelöléshasználat útján lehet elérni.

A Hivatal a kérelmező által benyújtott prospektusról megállapította, hogy az tényleges megjelöléshasználat alátámasztására nem alkalmas, mert a csatolt oldalak másolatain sem példányszám, sem dátum nem szerepel. Megállapította továbbá, hogy a becsatolt SZÉP kártya elfogadói szerződéseket 2015. februárban kötötték, a Booking.com internetes szolgáltatóval 2015. január elején megkötött szerződés és a foglalásokról általa kiállított nyilatkozat pedig – figyelembe véve a használat négy és fél hónapos időtartalmát és az azalatt történt foglalások számát – nem elegendő annak bizonyítására, hogy a fogyasztók a megjelölést a korábbi használóhoz kötnék. A kérelmező által benyújtott nyilatkozatokból és mellékleteiből megállapítható volt, hogy bizonyos mértékű korábbi tényleges használat megvalósult ugyan, azonban nem olyan mértékben, amely alapján a felhozott kizáró ok ezen feltétele teljesült volna. (M1501366/22.)

A felszólaló a Hivatal határozatának megváltoztatását és a védjegybejelentés elutasítását kérte a bíróságtól. Előadta, hogy a Hévíz Palota Szálló Társasházban található ingatlan megvásárlását követően a bejelentővel üzemeltetési és szolgáltatási szerződést kötött, azonban a társasházi apartman üzleti célú hasznosítását saját maga oldotta meg. A bejelentő tulajdonosi cégei is rendelkeznek a Hévízi Palota Szálló Társasházban apartmanokkal, tehát pontosan ugyanazt a tevékenységet végzik a társasházban, mint a kérelmező, csak eltérő feltételekkel és méretekben. Így az ellenérdekű fél és a kérelmező a tulajdonostársi és megbízotti pozíció ellenére versenytársai egymásnak. Előadta azt is, hogy 2015 januárjától saját maga végez az ingatlannal szálláshely hasznosítási tevékenységet Palace Wellness Apartman Hévíz kereskedelmi név alatt. Ennek igazolására csatolta még a Hivatal előtti felszólalási eljárásban a Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft. 2015. január 12-i megrendelő lapját, a kiadott prospektus apartmant feltüntető oldalát és a Booking.com Hungary Kft. igazolását a 2015-ös év foglalási statisztikájáról.

A bejelentő ellenkérelmében előadta továbbá, hogy üzleti nevének használata nem lehetett megtévesztő, hiszen megfelelt annak a tényleges helyzetnek, hogy a saját tulajdonában álló apartmanokat gazdasági tevékenység keretében hasznosítja, szemben a felszólalóval, aki harmadik személyek tulajdonában lévő apartmannel végzi a társasházközösség keretében igénybe vehető szolgáltatásokkal a gazdasági tevékenységét. A bejelentő álláspontja szerint a „Hotel Palace Hévíz” és a „Palace Wellness Apartman Hévíz” megjelölések külön-külön védjegyoltalomban részesíthetők, mert a „Palace” és a „Hévíz” megjelölések generálisak, de tényszerűek, míg a „Hotel” szó a bejelentő tevékenységére utal, a hotel és az apartman pedig nyilvánvalóan nem azonos vagy hasonló fogalmak.

A bíróság a Hivatal határozatát megváltoztatta és elutasította a védjegybejelentést.

A bíróság szerint a Hivatal helyesen állapította meg, hogy a megjelölés bizonyos mértékű korábbi tényleges használata megvalósult a felszólaló részéről. A felszólaló 2014 óta nyújt apartman szolgáltatást a homlokzatán „P Palace Hotel” megjelölést hordozó Hévíz Palota Szálló Társasházban lévő saját tulajdonú ingatlanában. Ennek érdekében szolgáltatását különböző médiumokban, különösen az egyik legismertebb szállásközvetítő internetes oldalon, a Booking.com-on hirdeti. E használat mértékével kapcsolatban kifejtett jogi álláspontja azonban csak annyiban releváns, amennyiben a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerinti jogellenességet a Tpv. 6. §-a alapján vizsgáljuk. Ugyanis csak a tisztességtelen piaci magatartás ezen speciális esetében van jelentősége annak, hogy a tényleges használat eléri-e azt a mértéket, amely alapján a fogyasztók a felszólalóval vagy szolgáltatásaival azonosíthatják a lajstromozni kért megjelölést. Ez a joggyakorlat szerint időben és térben kiterjedt, intenzív és a fogyasztók széles körét elérő használat igazolását kívánja. A kérelmező által dokumentált használat ezt a szintet nyilvánvalóan nem éri el. Ez azonban nem jelenti, hogy a kizáró ok alkalmazásában a Tpv. 2. §-a szerinti tilalom megsértéséből eredő esetleges jogviszony ne volna vizsgálható, hiszen ennek nem tényállási eleme a megjelölés kérelmezőre utaló jellegzetessége.

A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt kizáró ok alkalmazásának második feltétele (a megjelölések azonossága vagy lényegi azonossága) is megvalósul, ugyanis a „Palace Wellness Apartman Hévíz” szóösszetétel kiemelt betűkkel megjelenik a védjegybejelentésben, annak domináns eleme, és mint ilyen, lényegileg azonos a védjegybejelentésben szereplő megjelöléssel. A „P Palace Hotel Hévíz” ugyancsak domináns módon logóként tűnik fel a védjegyben, de az egyértelműen vastagított megjelölésben szereplő „Palace Wellness Apartman Hévíz” felirat az, ami elsősorban a fogyasztó figyelmét megragadja, annál is inkább, ha esetleg a lefoglalni kívánt szállás típusa szerint is válogatni kíván, ez esetben mindenképp az „Apartman” hívószó alapján fogja azonosítani a védjegyet.

Ami a vizsgált kizáró ok alkalmazásának harmadik feltételét, a jogszabályba ütközést illeti, abban a már kifejtettek szerint egyetértett a bíróság a Hivatallal, hogy a kérelmező nem bizonyította, hogy a fogyasztók a lajstromozni kért megjelölés alapján őt, illetve szolgáltatását szokták felismerni. Következésképpen a Tpv. 6. §-a alapján nem függ a kérelmező engedélyétől e megjelölés ellenérdekű fél általi használata. Azonban erre a kérelmező nem is

hivatkozott, ezzel a jogi állásponttal pedig a Hivatal a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapozott kérelmet nem merítette ki teljes körűen. A tényállás feltárása bár elégséges mértékű, arról azonban nem döntött a Hivatal, hogy a lajstromozni kért megjelölésnek a kérelmező hozzájárulása nélküli, ellenérdekű fél által történő használata a felszólalásban megjelölt további törvényi tilalomba, a Tpv. 2. §-ába ütközik-e.

A bíróság álláspontja szerinti a lajstromozni kért megjelölésnek a kérelmező engedélye nélküli használata a Tpv. 2. §-ába ütközik. Megállapítható, hogy az ellenérdekű fél a kérelmezőnek versenytársa a vendéglátás piacán. A felek egyazon épületben nyújtják szállásadással kapcsolatos szolgáltatásaikat, ezek között a különbség mindössze annyi, hogy a felszólaló kizárólag a magántulajdonában álló apartmant adja ki, a bejelentő fél pedig nagyobb részt szállodaszolgáltatást nyújt ugyanitt. Egyébként a felek a társasházi közös tulajdonban lévő infrastruktúra felhasználásával nyújtják a szolgáltatásaikat, így például a fogyasztók a felszólaló apartmanjához is a bejelentő szállodaszolgáltatásához tartozó portán keresztül juthatnak el. Ebben a helyzetben a versenytársakat fokozott felelősség terheli a tekintetben, hogy szolgáltatásaik elhatárolását illetően világos és egyértelmű helyzetet teremtsenek az átlagos fogyasztók számára. A lajstromozni kért megjelölésnek tehát önmagában olyannak kell lennie, amely a sajátosan összekapcsolt, mégis különböző szolgáltatások között egyértelmű elhatárolási alapot ad a szokásos mértékben tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő (átlagos) fogyasztó számára.

Ennek a követelménynek a lajstromozni kért megjelölés nem felel meg. A megjelölés megkülönböztető képességét biztosító „Palace Hotel Hévíz” szóösszetétel ugyanis az átlagos fogyasztó számára egyértelműen beazonosíthatóan utal a társasház nevére, a „Hévíz Palota Szálló” megjelölésre, amely név használatára a kérelmező, mint az ellenérdekű fél tulajdonostársa is jogosult apartmanja használata, illetve hasznosítása körében. A megjelölés ráadásul tartalmazza az „apartman” szóelemet is, amely más leíró jellegű szóelemekkel kiegészülve („Palace Wellness Apartman Hévíz”) éppen a felszólaló szolgáltatását azonosítja, noha az ellenérdekű fél főtevékenysége nem ez, hanem a hotelszolgáltatás.

A felszólaló választott üzleti nevét már több helyen meghirdette a Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft. prospektusában, booking.com internetes szállásfoglaló oldalon, e név alatt számos bankkal kötött üzleti szerződést. Gazdasági tevékenységét a védjegybejelentés napja előtt megkezdte a védjegyben szereplő szóösszetétel használatával. Így a felszólalónak mint a bejelentő versenytársának a gazdasági érdekeit mindenképpen sérti az általa használt megjelölés védjegykénti bejelentése, mert ez azt is jelenti, hogy a már investált vállalkozásának elnevezését a továbbiakban törvényes módon nem használhatja. Ez pedig a Tpv. 2. §-ába ütköző tisztességtelen piaci magatartásnak minősíthető. Ugyanezen tilalomba ütközik a lajstromozni kért megjelölés használata azáltal is, hogy indokolatlan piaci zavart teremt a felek szolgáltatásait illetően, ami a felhasználóknak a szolgáltatás eredetének egyértelmű azonosításához, illetve megkülönböztetéséhez fűződő érdekét sérti. (3.Pk.25.256/2016/8.)

15. A védjegybejelentő a „SAVARIA TÉRKÖ” szóösszetétel védjegykénti lajstromozását kérte a Nizzai Megállapodás szerinti 19. áruosztályba tartozó „nem fémről lévő burkoló

anyagok, burkolatok, főleg térburkolatok, útburkoló kövek és lapok, szegélykövek, szegélylécek, útépitő anyagok, gyalogos és közúti forgalomra szánt útfelületek és úttartozékok, díszburkolatok; előregyártott beton és vasbetonépítőelemek és egyéb szilikátipari termékek” áruk tekintetében. A bejelentéssel szemben a felszólalásra nyitva álló határidőben észrevétel és felszólalás érkezett. A felszólaló észrevételét a Vt. 3. § (1) bekezdés b) és c) pontjaira, felszólalását a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapította. Felszólalásában arra hivatkozott, hogy lajstromozás nélkül korábtól fogva ténylegesen használja belföldön a megjelölés első, „SAVARIA” elemét a 9. áruosztályba tartozó *térburkoló kövek* tekintetében. Ennek alátámasztására mellékelte a termékkatalógusát. Kifejtette, hogy az ellenérdekű fél szintén a térkövek körébe eső termékeket gyárt és a bejelentése árujegyzéke is ilyen és hasonló termékekre vonatkozik, ezért a bejelentő versenytársának minősül. Emiatt a bejelentett megjelölés használata a Tpv. 6. §-ába ütközik. A kérelmező tényállításait tanúvallomással is alá kívánta támasztani. A Hivatal a benyújtott nyilatkozatokat megvizsgálta, majd a megjelölést lajstromozta (M1103373/23.).

A felszólaló a Hivatal döntése ellen megváltoztatási kérelemmel élt. A kérelem nyomán eljáró Fővárosi Törvényszék a Hivatal határozatát hatályon kívül helyezte és új eljárásra utasította. (3.Pk.23.661/2014/7.)

A felszólaló a megismételt eljárásban a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kizáró ok tekintetében a jogszabályba ütközés szempontjából a Tpv. 2. § és 6. §-ára, továbbá a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló 2008. évi XLVII. törvény 3. §-ára is hivatkozott. A Hivatal az új eljárásban határozatával mind az észrevételt, mind a felszólalást elutasította, a lajstromozni kért megjelölést védjegyként lajstromozta. A Hivatal a Vt. 5. §-a (2) bekezdés a) pontjára alapított felszólalás vonatkozásában a bizonyítékokat megvizsgálta és arra a következtetésre jutott, hogy a csatolt bizonyítékok és nyilatkozatok nem elegendőek annak bizonyítására, hogy olyan mennyiségű fogyasztó kerülhetett kapcsolatba a felszólaló termékeivel, mely alapján egyértelműen hozzá köthetnek a „SAVARIA” megjelölést térkövek kapcsán. A számlákkal alátámasztott rövid időszak alatt nem valószínű, hogy a felszólaló olyan mértékű ismertséget tudott elérni a releváns piacon a „SAVARIA” megjelöléssel, amely megalapozta volna a hivatkozott törvényhely alkalmazását. Ezért e kizáró ok alkalmazásának további feltételeit a Hivatal nem vizsgálta (M1103373/38.).

A felszólaló a Hivatal fenti határozatának megváltoztatását kérte a Fővárosi Törvényszéktől. A Fővárosi Törvényszék szerint a megváltoztatási kérelem alapos volt. Álláspontja szerint a Hivatal helyesen állapította meg, hogy a „SAVARIA” megjelölésnek, mint egy térkő termék fantázianevének a tárgybeli védjegybejelentést megelőző használata a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelő korábbi tényleges használatnak tekinthető. A felszólaló által okiratokkal dokumentált használat azonban nyilvánvalóan nem volt elegendő arra, hogy a fogyasztók számára a megjelölés jellegzetessé válhasson és arról a felszólalót vagy termékét ismerhessék fel. Ugyanakkor a Hivatal tévesen hagyta figyelmen kívül a felszólaló azon érvelését, hogy a tárgyi bejelentés elsőbbségét megelőző több mint egy évtizedben folyamatosan alakított ki egy olyan termékcsaládot, melynek tagjait jelenkori és ókori városneveknek megfelelő fantázianeveivel illette. Az 1998 óta forgalmazott – pl. London, Párizs, Róma, Frankfurt,

Koppenhága vagy Barcelona nevű – térkövek mellett termékpalettájának részévé vált 2004-től az „Aquincum”, és a 2010-ben bevezetett „Arrabona” térkő is. Ebbe a sorba illeszkedik a fentiek szerint 2011-ben forgalomba hozott „SAVARIA” fantázianevű térkő. A koncepció lényegét és kivitelezését a felszólaló által becsatolt bizonyítékok dokumentálják. Tény, hogy a lajstromozni kért megjelölés a felszólaló által tartósabban használt egyik korábbi terméknévvel sem azonos, és azokhoz nem is hasonló. Ez kizárja a Tpv. 6. §-a szerinti jellegbitorlás lehetőségét. A Tpv. 2. §-a szerinti generálklauzula ugyanakkor ilyen speciális tényállást nem tartalmaz, így az asszociáción alapuló imázstranszfer e rendelkezés alapján tekinthető tilalmazottnak. Ebből következően a „SAVARIA” megjelölésnek térkövek körében való használata a Tpv. 2. §-a alapján a felszólaló engedélyétől függ; az engedély nélküli használat tisztességtelen piaci magatartásnak minősül. A kifejtettek alapján a védjegy lajstromozását a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja akadályozza, ezért a bíróság megváltoztatta a támadott határozatot. (Pk.22.343/2016/6.)

VII. Vt. 43. § (1) bekezdés, 48. § (2)-(3) bekezdés, Pp. 2. § (1) bekezdés, 8. § (1) bekezdés

43. § (1) Ha a védjegybejelentésre, illetve a védjegyoltalomra jogosultság tárgyában per indul, annak jogerős befejezéséig a védjegyeljárást fel kell függeszteni. Ha a védjegyügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a védjegyeljárást felfüggeszti.

A Vt. 48. § (2) bekezdése alapján a védjegyoltalommal összefüggő jogok és tények tudomásulvétele, illetve bejegyzése ügyében – a védjegyeljárásokban bekövetkezett tények kivételével – a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala írásban előterjesztett kérelem alapján dönt, azzal, hogy az ügyfél adatainak változásáról más hatóságtól kapott értesítés nem tekinthető írásban előterjesztett kérelemnek. A kérelemhez csatolni kell az alapul szolgáló közokiratot vagy megfelelő bizonyító erejű magánokiratot. Ha ugyanabban az ügyben olyan kérelmeket nyújtanak be, amelyek teljesítése kizárná egymást, a kérelmeket a beérkezésük sorrendjében kell elbírálni.

A Vt. 48. § (3) bekezdése szerint nem teljesíthető a kérelem olyan okirat alapján, amely alaki hiány miatt érvénytelen, vagy amelynél a jogszabályban előírt hatósági jóváhagyás hiányzik, továbbá, ha az okirat tartalmából kitűnően az abban foglalt jognyilatkozat érvénytelen.

A Pp. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróságnak az a feladata, hogy – összhangban az 1. §-ban foglaltakkal – a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A Pp. 8. § (1) bekezdése szerint a bíróság köteles biztosítani, hogy a felek és a per többi résztvevője jogait rendeltetésszerűen gyakorolják és perbeli kötelességeiknek eleget tegyenek.

16. A kérelmező a 171 961 lajstromszámú „T F E X” szövédjegyre vonatkozó jogutódlás tudomásulvételét és annak lajstromba történő bejegyzését kérte a Hivaltól. Kérelme alátámasztásául a jogosult és a kérelmező, valamint harmadik személyek között 2014. december 22. napján létrejött „*Intellectual Property Transfer Agreement*” (a továbbiakban: Szerződés) elnevezésű megállapodás kivonatát csatolta. A Hivatal a jogutódlási kérelmet tudomásul véve a kérelmezőt új jogosultként bejegyezte a védjegylajstromba, tekintettel arra, hogy a kérelemhez mellékeltek a jogutódlást igazoló okiratot, így az megfelelt a Vt. 47-49. §-aiban foglalt feltételeknek. A korábbi jogosult – a jogutódlást igazoló Szerződés érvénytelenségére hivatkozással – a Hivatal végzése ellen megváltoztatási kérelemmel élt, amelyben a jogutódlási kérelem elutasítását, és az új jogosultnak a költségekben történő marasztalását kérte.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet elutasító végzésében kifejtette, hogy a kialakult joggyakorlat szerint, ha az érdekelt fél ellenzi a jogutódlás tényének a lajstromba való bejegyzését, akkor az átruházó szerződésben kifejeződő ügyleti akarat ellenére sem lehet úgy tekinteni, hogy a változás bejegyzése tekintetében is egységes akaratban vannak a felek. Ha a bejegyzés alapjául megjelölt okirat érvényessége tartalmi okból vitatott, a felmerült jogvitában a Hivatal nem foglalhat állást, hanem a kérelem teljesítését a bíróság előtt már folyamatban levő szerződéses jogvita befejezésétől teheti függővé [Vt. 43. § (1) bek.], ilyen eljárás hiányában a kérelmet – az ügy releváns tényeit értékelve, de a felek ezekkel kapcsolatos jogi álláspontjait figyelmen kívül hagyva – bírálja el érdemben. A Fővárosi Törvényszék kifejtette továbbá, hogy a Hivatal nem tévedett, amikor a jogosult kérelmét teljesítette, hiszen a kérelmező a Szerződés érvényességét vitássá tevő polgári peres eljárást nem indította meg a jogutódlás tudomásulvétele iránti eljárás Hivatal előtti szakaszában és erre határidőt sem kért a Hivaltól; erre irányuló pert csak a Fővárosi Törvényszék megváltoztatási kérelmet elbíráló eljárásával párhuzamosan kezdeményezett, amelyre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék az eljárást felfüggesztette. A Szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló per azonban a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.691/2016/3. számú végzésével megszüntetésre került, és a bírói gyakorlat szerint (BDT2000. 347) nem adott okot a további felfüggesztésre az, hogy a korábbi jogosult a jogerős végzés ellen felülvizsgálati kérelemmel élt. A Szerződés érvénytelensége tárgyában harmadik személy által a felek mint alperesek ellen indított perre (Fővárosi Törvényszék 3.P.25.471/2015.) figyelemmel sem látta indokoltnak a Fővárosi Törvényszék az eljárás felfüggesztését, mert e per kimenetele ugyan kihatással lehetett volna a megváltoztatási kérelem elbírálására is, azonban a felfüggesztésről a bíróság egyszer már döntött, így az újbóli felfüggesztés az eljárás ésszerű időn belüli befejezését veszélyeztette volna (Pp. 2. §). A bíróság e körben értékelte azt a körülményt is, hogy ez utóbbi per keresetlevele csak 2015. december 22. napján, azaz a megváltoztatási kérelem elbírálása tárgyában tartott első tárgyalást követően került benyújtásra és e késedelem ésszerű magyarázatának hiányában a Pp. 8. § (1) bekezdésére figyelemmel sem volt teljesíthető az indítvány. Megállapítható volt, hogy a korábbi jogosult nem tudta jogerős bírósági ítélettel alátámasztani a jogutódlás tudomásulvétele iránti kérelem alapjául szolgáló Szerződés érvénytelenségét, ezért a Hivatal támadott végzésének megváltoztatása nem volt indokolt (3.Pk.24.536/2016/4.).

A Fővárosi Törvényszék végzése ellen a korábbi jogosult élt fellebbezéssel, amelyben a végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak az eljárás folytatására kötelezését kérte.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival, ezért helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését. Kifejtette, hogy a korábbi jogosult fellebbezésében alapvetően azt sérelmezte, hogy a Fővárosi Törvényszék időben előterjesztett indítványára nem függesztette fel ismételten a tárgyalást. A korábbi felfüggesztést az alapozta meg, hogy a korábbi jogosult által indított érvénytelenségi per miatt kétséges volt a felek egységes akarata a jogutódlás bejegyzése kapcsán és az a körülmény előkérdésnek minősült. Lényeges eltérést jelentett azonban az a körülmény, hogy az ismételt felfüggesztési kérelem alapjául szolgáló pert a feleken, illetve a szerződőkön kívüli harmadik személy indította, ezért tévesen hivatkozott a fellebbezés arra, hogy az egyik szerződő fél továbbra is vitatja az ügylet érvényességét, és így fennáll a jogutódlás tekintetében a szerződő felek akarategyezségének a hiánya. Erre tekintettel a másodfokú bíróság osztotta azt az álláspontot, hogy az eljárás újbóli felfüggesztése veszélyeztetné az eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezését és ellentétben állna a Pp. 2. § (1) bekezdésével. A Fővárosi Ítéltábla szerint ugyanakkor a korábbi jogosultat a felfüggesztés elmaradása miatt hátrány nem éri, mert ha a Szerződés érvénytelensége jogerősen megállapítást nyer, úgy a bírósági határozat csatolásával minden további késedelem nélkül maga kérheti a védjegyvoltalmi jogosultság javára való visszajegyzését a Hivataltól. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy helytállóan érvelt a Fővárosi Törvényszék azzal, hogy a Hivatal előtt nem merült fel aggály a Szerződés érvényessége tekintetében, így a Vt. 48. § (2) és (3) bekezdéseire figyelemmel a Hivatal jogszerűen járt el, amikor a jogutódlás tudomásulvétele iránti kérelemnek helyt adott és a jogutódlást a védjegylajstromban átvezette. A korábbi jogosult a bírósági szakaszban nem tudta igazolni a Szerződés érvénytelenségét, így a Hivatal és az elsőfokú bíróság végzése helytállónak bizonyult. A Fővárosi Ítéltábla kifejtette, hogy a korábbi jogosult által előkérdésnek tekintett pert indító keresetlevél előterjesztésének az időszerűsége nem képezhetette a megváltoztatási kérelem elbírálására irányuló eljárás tárgyát, ezért nem történt mulasztás a Fővárosi Törvényszék részéről azzal, hogy nem vizsgálata annak körülményeit. Annak nincs jelentősége, hogy az érintett érvénytelenségi perben a bíróság nem tett megállapítást a keresetlevél elkésztsége tárgyában, hiszen e körben a fellebbezésben kifogásolt megállapítását a bíróság a megváltoztatási kérelem elbírálására irányuló eljáráshoz viszonyítottan tette meg (8.Pkf.25.968/2017/4.).

VIII. Vt. 74. § (3) bekezdés

A Vt. 74. § (3) bekezdése értelmében a törlési eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni. Ha a védjegyjogosult a törlési eljárásra okot nem adott és a védjegyvoltalomról – legalább az árujegyzék érintett része vonatkozásában – a bejelentés napjára visszaható hatállyal, a nyilatkozattételre [73. § (1) bek.] kitűzött határidő lejárta előtt lemond, az eljárási költséget a kérelmező viseli.

17. A védjegyjogosult jogosultja a 216 946 lajstromszámú, „LORMINA” közönségstől eltérő írásmóddal (cirill betűkkel „JIOPMHHA”) írt szóvédjegynek, melynek árujegyzékébe a

Nizzai Megállapodás szerinti 5. osztályba sorolt „gyógyszerkészítmények” áruk tartoznak. A kérelmező a hivatkozott védjegy törlését kérte. Kérelmét a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára alapította, a 012921003 lajstromszámú „LOSMINA” európai uniós védjegyre hivatkozással, melynek oltalma szintén az 5. osztályban található árukra terjed ki. A kérelmező 335.425 Ft költséget kívánt érvényesíteni, amelynek alátámasztására számlamásolatot csatolt. A védjegyjogosult a védjegy oltalmáról a bejelentés napjára visszaható hatállyal lemondott. Előadta, hogy a törlési kérelemre cégük okot nem adott és kérte a Hivatal, hogy a kérelmező részére költségtérítést ne állapítson meg. A Hivatal végzésével az eljárást megszüntette; eljárási költséget nem állapított meg. A költségviselésre vonatkozó döntésének indokolása körében utalt a Vt. 74. § (3) bekezdésére. (M1500649/17.)

A kérelmező a fenti végzés olyan módon való megváltoztatását kérte a bíróságtól, hogy jogosultat kötelezze a Hivatal előtti eljárásban felmerült 335.425 forint költsége vagy legalább annak az esetlegesen mérsékelt költségnek a megtérítésére. Véleménye szerint az a tény, hogy a jogosult a törlési kérelem kézhezvétele után mondott le a védjegye oltalmáról, azaz a lemondás a törlési kérelem miatt történt, bizonyítja a – teljes, vagy adott esetben az eljáró hatóság által csökkentett mértékben méltánylandó – költségigény megalapozott voltát.

A Fővárosi Törvényszék osztotta a Hivatalnak az eljárási költség viselésére vonatkozó álláspontját. Nem értett egyet a kérelmezővel abban, hogy az adott esetben a jogosult a törlési eljárásra okot adott, és ezért őt kellett volna az eljárással felmerült költség viselésére kötelezni. A felhívott jogszabályhely a szóhasználat alapján és a logika szabályai szerint is úgy értelmezhető, hogy a védjegyjogosulti minőséghez képest többlételemű állásfoglalás szükséges ahhoz, hogy egy adott jogosult a törlési eljárásra okot adjon, hiszen az okot a jogosult szükségképpen ilyen minőségében szolgáltatja. Tehát önmagában a támadott védjegy oltalmának fennállása, ennek ténye, illetve az oltalom vitatása a törlést kérő fél ebbéli jogi érdekeltsége esetén sem tekinthető a törlési eljárásra okot adó körülménynek. A kérelmező nem utalt a védjegy oltalmán túl olyan további tényre, amelyet a törlési eljárásra okot adó körülményként lehetne értékelni a védjegyjogosult részéről. Ezért a támadott határozat költségviselésre vonatkozó, helyesen indokolt rendelkezésének megváltoztatása nem volt indokolt (3.Pk.25.386/2016/8.).

IX. Vt. 101. § (2) bekezdés a) és b) pont és (7) bekezdés, valamint 74. § (2) bekezdés

A Vt. 101. § (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében nem szerezhet oltalmat tanúsító védjegyre az a vállalkozás, amely az árujegyzékben szereplő árut előállítja, forgalomba hozza, az országba behozza vagy az árujegyzékben szereplő szolgáltatást nyújtja; valamint az a vállalkozás, amely – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény értelmében – nem független az a) pontban említett vállalkozástól.

A Vt. 101. § (7) bekezdése alapján a tanúsító védjegyet törölni kell akkor is, ha a bejelentést a (2) bekezdés alapján arra nem jogosult nyújtotta be.

A Vt. 74. § (2) bekezdése szerint a törlési kérelem visszavonása esetén – a 72. § (2) bekezdésében szabályozott eset kivételével – az eljárást hivatalból folytatni lehet. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala ilyen esetben is a kérelem keretei között, a felek által korábban tett nyilatkozatok és állítások figyelembevételével jár el. A 72. § (2) bekezdésében szabályozott esetben a törlési eljárásban helye van egyezségnek.

18. A Hivatalnál oltalom alatt állnak a „HAZAI TERMÉK” (1. ábra) és a „MAGYAR TERMÉK” (2. ábra) színes ábrás tanúsító védjegyek.

1. ábra

2. ábra

A tanúsító védjegyek törlése iránt kérelmeket terjesztettek elő a Vt. 101. § (2) bekezdés a)-b) pontjára és a 3. § (1) bekezdés b)-c) pontjára hivatkozással. A kérelmező sérelmezte, hogy a védjegyjogosult társaság üzletrészeinek a tulajdonosai az árujegyzékben szereplő áruk előállítói és forgalmazói. Álláspontja szerint a védjegyjogosult nyilván nem független saját tagjaitól, így a tanúsító védjegyeket a Vt. 101. § (7) bekezdése alapján törölni kell. A kérelmező az eljárás egy későbbi szakaszában a felek által megkötött egyezségekre hivatkozva törlési kérelmeit visszavonta.

A Hivatal a törlési kérelmek visszavonását tudomásul vette, ugyanakkor a Vt. 74. § (2) bekezdésére hivatkozással a törlési eljárást hivatalból folytatta és a tanúsító védjegyeket a keletkezésére visszaható hatállyal törölte. Kiemelte, hogy az eljárás hivatalból történő folytatása esetén a Hivatal a kérelem keretei között, a felek által korábban tett nyilatkozatok és állítások figyelembevételével jár el. A Vt. 3. § (1) bekezdés b)-c) pontjai alapján a védjegyek törlését nem találta megalapozottnak.

A Hivatal ugyanakkor megalapozottnak találta a Vt. 101. § (2) bekezdésére történt hivatkozást, ezért a tanúsító védjegyeket keletkezésére visszaható hatállyal törölte. A hivatkozott rendelkezést értelmezve kifejtette, hogy a Vt.-ben előírt követelmény alapmotívuma nem más, minthogy a tanúsító védjegy jogosultja teljes mértékben független legyen azoktól a piaci szereplőktől, akiknek az áruját vagy szolgáltatását a későbbiekben tanúsítja és lehetővé teszi számukra a védjegy használatát. Ebben az esetben a jogosultnak versenyjogilag kell függetlennek lennie a piaci szereplőktől. A jelenlegi védjegyjogosultat, illetve annak jogelődjét, mint jogi személyt konkrét piaci szereplők hozták létre, olyan szereplők, akik a becsatolt iratok alapján igazoltan a későbbiekben elnyerték a tanúsító védjegy használatára való jogosultságot.

Ez az a körülmény, amely önmagában ellentétes a tanúsító védjegy alapgondolatával. Az a körülmény, hogy a társaság esetlegesen nem profitorientált, önmagában nem alkalmas annak kiküszöbölésére, hogy a tanúsító védjegy adta reputációból a tagok is részesülhessenek. A tagok befolyása a jogosult cég működésére igazolt volt. Az az érv, hogy a cégben a tanúsítás folyamata teljesen független a tagoktól, nem garancia a függetlenség tényének alátámasztására, mert a tanúsító védjegy szabályzata folyamatosan változtatható. Mindaddig, amíg a kötelező kellékek a szabályzatban szerepelnek, addig a jogosultnak egyéb kérdésekben változtatási lehetősége van. A Hivatal ugyanakkor a szabályzat szakmai, érdemi tartalmát nem vizsgálhatja. Ezért nem alkalmas a szabályzatnak a hivatali jóváhagyása arra, hogy az garanciális szabályként működjön, mert a jogi személy bármikor megváltoztathatja a tagjai befolyása alapján a szabályzatát oly módon, hogy az már a függetlenséget alááshassa vagy talán megszüntethesse. (M1200711/33., M0900988/32.)

A tanúsító védjegy jogosultja által előtejesztett megváltoztatási kérelem nyomán a Fővárosi Törvényszék rámutatott arra, hogy a védjegyek törlése iránti kérelemben hivatkozás történt a Tptv. 15. §-ára is. A Hivatal határozatából ugyanakkor megállapítható, hogy a Tptv. vonatkozó rendelkezéseit nem ismertette, az azokban meghatározott szempontokat a törlési eljárásban nem vizsgálta, noha a Vt. 101. § (2) bekezdés b) pontja erre egyértelműen visszautal. A bíróság megítélése szerint jelen eljárásban a Hivatal részéről az vizsgálendő, hogy a tanúsító védjegy jogosultja független vagy nem független attól a vállalkozástól, amely az árujegyzékben szereplő árut előállítja, forgalomba hozza, az országba behozza vagy az árujegyzékben szereplő szolgáltatást nyújtja. A függetlenség kérdését azonban nem a szavak általánosan elfogadott jelentése, hanem a Vt. 101. § (2) bekezdés b) pontjában szereplő utalás folytán kifejezetten a Tptv. szabályai alapján kell elbírálni. A bíróság megítélése szerint ezen körülmények vizsgálatának hiányában a Hivatal nem juthatott volna arra a döntésre, hogy a tanúsító védjegyet a keletkezésére visszaható hatállyal törli.

A bíróság ugyanakkor mégsem találta szükségesnek a Hivatal határozatának hatályon kívül helyezését. Kiemelte, hogy a Hivatal a Vt. 74. § (2) bekezdésében foglalt korlátra tekintettel – a törlési kérelem visszavonása esetén, az ennek ellenére lefolytatandó eljárása során – a kérelem keretei között, a felek által korábban tett nyilatkozatok és állítások alapján jár el. A bíróság rögzítette, hogy a védjegy törlése esetén a védjegybejelentés időpontjára vonatkozóan kell vizsgálni a törlési kérelemben foglaltak megalapozottságát. Adott esetben megállapíthatónak találta, hogy ezen időpont tekintetében bizonyíték nem áll rendelkezésre. Ilyenre a kérelmező nem hivatkozott, az eljárás speciális jellegére tekintettel további bizonyításra pedig sincs lehetőség. Ebből azonban az is következik, hogy a Hivatal nincs abban a helyzetben, hogy a Tptv. 15. § és 23. §-ában foglaltakat érdemben vizsgálni tudja, ezért a határozat hatályon kívül helyezése szükségtelen. Az ugyanakkor a bíróság álláspontja szerint megállapítható, hogy a meglévő bizonyítékokra alapítottnak a védjegy törlését elrendelő határozat nem lett volna hozható, mert nem álltak rendelkezésre azon adatok, amely alapján megalapozottnak állást lehetne foglalni abban a kérdésben, hogy a Vt. 101. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételek fennálltak-e. Mindezekre tekintettel a bíróság a hivatali határozatainak a tanúsító védjegyek törlésére vonatkozó részét megváltoztatta és a Hivatal határozataiból ezen megállapítást törölte. (1.Pk.21.797/2017/3., 1.Pk.21.798/2017/3.)

KUTATÁS-FEJLESZTÉSI MINŐSÍTÉS TÁRGYÁBAN SZÜLETETT DÖNTÉS

X. A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFI törvény) 36. § (1) bekezdés a) pontja

A KFI törvény 36. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Hivatal kérelemre minősíti a megjelölt projektet abból a szempontból, hogy az annak tartalmát képező tevékenységek a 3. § szerinti kutatás-fejlesztési tevékenységnek tekinthetők-e.

A KFI törvény 3. § 11. pontja szerint kutatás-fejlesztés: magában foglalja az alapkutatást, az alkalmazott kutatást és a kísérleti fejlesztést.

A KFI törvény 3. § 1. pontja szerint alapkutatás: olyan felfedező jellegű kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban jelenségek, tapasztalatok és megfigyelések megértéséhez szükséges új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok gyakorlati alkalmazását vagy felhasználását.

A KFI törvény 3. § 2. pontja szerint alkalmazott kutatás: tervezett kutatás vagy célzott vizsgálat, amelynek célja új ismeretek, tudás és szakértelem megszerzése új termékek, eljárások, technológiák vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, vagy a létező termékek, eljárások vagy szolgáltatások jelentős mértékű továbbfejlesztésének elősegítéséhez,

A KFI törvény 3. § 7. pontja szerint kísérleti fejlesztés: a meglévő tudományos, technológiai, üzleti és egyéb vonatkozó ismeretek és szakértelem megszerzése, összesítése, megosztása, alkalmazása és felhasználása új, módosított vagy javított termék, eljárás vagy szolgáltatás terveinek létrehozása vagy megtervezése céljából. Kísérleti fejlesztésnek minősülhetnek: a) az új termékek, eljárások és szolgáltatások fogalmi meghatározását, megtervezését és dokumentálását célzó tevékenységek; b) olyan tevékenységek, amelyek magukban foglalják tervezeteket, tervrajzokat, tervek és egyéb dokumentációk előállítását is, feltéve, hogy azokat nem kereskedelmi felhasználásra szánják; c) a kereskedelmi felhasználásra nem kerülő prototípusok elkészítése; d) a kereskedelmileg felhasználható prototípusok és kísérleti projektek kifejlesztése abban az esetben, ha a prototípus szükségszerűen maga a kereskedelmi végtermék, és előállítása túlságosan költséges ahhoz, hogy az kizárólag demonstrációs és hitelesítési céllal történjen; e) a termékek, eljárások és szolgáltatások kísérleti gyártása és tesztelése, feltéve hogy azokat nem lehet felhasználni vagy átalakítani úgy, hogy azok ipari alkalmazásokban vagy kereskedelmileg hasznosíthatóak legyenek. A kísérleti fejlesztésbe még akkor sem tartoznak bele azok a szokásos, időszakos vagy rutinszerű változások, amelyeket termékeken, gyártósorokon, előállítási eljárásokon, létező szolgáltatásokon és egyéb folyamatban lévő műveleteken végeznek, ha e változtatások fejlesztésnek minősülnek, illetve ha e változtatások az adott termék, eljárás, folyamat vagy szolgáltatás fejlődését is eredményezik.

19. A kérelmező 2016. augusztus 9. napján a „K+F+I a ... Kft.-nél” címmel nyújtott be annak minősítése iránti kérelmet a Hivatalnál, hogy a projekt tartalmát képező tevékenység a KFI törvény szerint kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősül-e.

A benyújtott minősítési kérelem szerint a projekt célja olyan rendszer kifejlesztése, amely képes az út környezet elemeinek állapotát megítélni, és hiba esetén értesítést adni, ha az elemek állapota nem ideális. A megoldás szerint használt eszköz egy sztereo kamera, amely képes 2 dimenziós kép alapján objektumokat felismerni és azok alapján egy 3 dimenziós téradatbázist létrehozni.

A Hivatal határozata szerint a megoldás nem tekinthető újszerűnek, mivel annak főbb elemei már publikált megoldásokból megismerhetők voltak 2015 szeptembere előtt.

A Hivatal határozatában utalt a K+F tevékenység fogalmi meghatározásához gyakorlati iránymutatásként szolgáló, a Frascati Kézikönyvet is figyelembe vevő Módszertani Útmutójára, és megállapította, hogy a felhozott és bemutatott iratok fényében a projekt nem elégíti ki az újszerűség és műszaki bizonytalanság feltételeit. A bemutatott tevékenység rutintevékenységnak tekinthető, amely piaci szolgáltatásként elérhető vagy beszerezhető. (KF1600625/7.)

A kérelmező megváltoztatási kérelmet nyújtott be, amelyben kérte a fenti határozat megváltoztatását, és annak megállapítását a bíróságtól, hogy a projektben szereplő tevékenység kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősül. Előadta, hogy jövőbeli tevékenységekről van szó, az újdonság kifogásolása a jelen szakaszban nem helytálló, hiszen a tervezett kutatási kimenetek még nem állnak rendelkezésre. Az újdonság megállapítása kizárólag a kutatások lezárulta után, a létrehozott eredmények ismeretében lehetséges, a technika akkori állásával való összehasonlítás nyomán. A megoldottság véleménye szerint nem indokolt, mivel a tudományos publikációk a kutatási folyamatot mutatják be, nevezetesen azt, hogy a vizsgált kutatások releváns tudományos bizonytalanságot próbálnak feloldani, de ez nem azt jelenti, hogy a bizonytalanság feloldott, hiszen ezek az eredmények még nem épültek be a mindennapi használati eszközökbe.

A bíróság döntése szerint a megváltoztatási kérelem nem volt megalapozott. A bíróság a KFI törvény 40. § (1) bekezdése alapján a Hivatalnál előterjesztett kérelem keretei között maradva azt vizsgálhatja, hogy az ügyfél nyilatkozatai és állításai alapján megfelelően került-e sor az abban foglaltak értékelésére, illetve hogy ezek alapján a Hivatal megfelelő következtetésekre jutott-e a projekt tartalmának minősítésekor, határozatának meghozatalakor.

A bíróság szerint a Hivatal határozatában helyesen állapította meg az egyes projektrészeket és vette figyelembe azok tartalmát és elérni kívánt eredményeit is. Egy projekt kutatás-fejlesztésnek való minősítése szükségképpen a célkitűzés felől ítéltető meg és abból, hogy a felvázolt tevékenység magában rejti-e a célkitűzésben megjelölt probléma (egy természeti jelenség megértése; vagy új eljárás, termék kifejlesztéséhez szükséges meghatározott ismeret megszerzése, illetve már meglévő ismeretek ilyen célból való adaptálása, stb.) megoldásának reális lehetőségét. A megoldáshoz vezető út több mint felén van túl az, aki a problémát akár csak felvetni képes, pláne az, aki azt egzaktul meg is tudja fogalmazni. A jelen esetben a célkitűzés alapvetően egy olyan rendszer kifejlesztése, amely képes az út környezeti elemeinek állapotát megítélni, és hiba esetén értesítést adni, forgalomtechnikai objektum karbantartása céljaira. Nem helytálló a kérelmező azon érvelése, hogy az újdonság megállapítása kizárólag a

kutatások lezárulta után, a létrehozott eredmények ismeretében lehetséges, mert a célkitűzésnek is meg kell felelnie a KFI törvényben foglaltaknak.

A Hivatal helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a tárgyi projekt keretében nem végeznek olyan munkát, amely a rendelkezésre álló tudásanyagot bővítené, illetve nem töreksenek műszaki bizonytalanság feloldására sem, azaz nem teljesítik az alapkutatás és az alkalmazott kutatás kritériumait. A célkitűzések figyelembevételével sem hajtanak végre olyan mértékű változtatásokat, amelyek megfelelnének a már meglévő technológia továbbfejlesztése kritériumának, túllépve a mérnöki rutintevékenység szintjén.

A projektet a KFI törvény rendelkezései alapján vizsgálva megállapítható, hogy nem alapkutatásról van szó, legalábbis nincs olyan cél megjelölve, amely jelenségek, tapasztalatok és megfigyelések megértéséhez szükséges teljesen új ismeret megszerzését tűzné ki célul. Az alkalmazott kutatás sem jöhet szóba, mert nincs szó olyan célzott vizsgálatról, melynek célja új ismeret, tudás és szakértelem megszerzése, a már meglévő tudás megismerése felhasználása, azok segítségével ismert elemek összekapcsolása nem ilyennek tekinthető.

A KFI törvény 3. § 7. pontja szerint meghatározott, a kísérleti fejlesztés fogalmi elemei közül az a) pont szerinti új eljárások és szolgáltatások fogalmi meghatározását, megtervezését és dokumentálását célzó tevékenység sem valósul meg a tárgyi projektben. A Hivatal által felhozott internetes források nélkül is ismert a sztereókamera alkalmazása. A képi információk digitalizálása ugyancsak nem mondható külön fejlesztést igénylő elemnek. A járműfedélzeti rendszer vagy fedélzeti számítógép, amely a motorizáció 2000-es évekbeli szintjén az autókban alapfelszereltség, szintén nem tekinthető ismeretlen kifejlesztés előtt álló berendezésnek, hiszen számos fedélzeti számítógép működik ma már a közlekedési eszközökbe beépítve, ideértve nem csak a közúti, hanem a vízi és légi járműveket is. A képi objektumfelismerés, a téradatbázisok létrehozása és kezelése szintén nem tekinthető ismeretlen technológiának és a kérelmező maga említi arra példát, hogy azt a járműfedélzeti reagáló egységekben (lásd önvezető autót), illetve táblafelismerő rendszerekben drágább járművekben már szériagyártásban is alkalmazzák. A képdigitalizálás, annak 3D alkalmazásba felhasználása és adatbázisba rendezése alapvetően szoftver-fejlesztést jelent, amely ismert modulokból építkező szoftver-fejlesztési programozói rutinfeladat.

A már létező alkalmazások, algoritmusok egybefoglalása, más szoftverbe beültetése, közös programmal való indítással, programok közti adatátvitellel való felhasználása nem mutat túl a szoftverfejlesztő mérnök, programozó rutintevékenységen – még akkor sem, ha az adott szoftvert egy adott speciális környezethez installálják (adott speciális bemenő adatok és szoftver környezethez való illesztés, a sztereó képi információ beregisztrálása egy 3D téradatbázisba, járműfedélzeti rendszerrel).

A kérelmező nem mutatta be azt, hogy az általa elvégezni kívánt feladatok mely részében kíván olyan fejlesztést végezni, amely a KFI tv. 3. § 7. pontja szerinti szokásos vagy rutinszerű változáson túlmutat, amelyet termékeken, létező szolgáltatásokon végeznek, még ha e változtatások az adott termék, eljárás, folyamat vagy szolgáltatás fejlődését is eredményezik. A hatékonyság javítása általában az említett rutinszerű változtatások közé tartozik.

A műszaki bizonytalanság azon szintje, amely az összeépíteni kívánt elemek együttműködésére vonatkozik, nem haladja meg a mérnöki tervezői feladatok kockázati szintjét. A részelemek egy rendszerbe, gépbe foglalása, azok illesztése, kiválasztása mérnöki rutinfeladatnak tekinthető.

Az, hogy a kérelmező egy már létező rendszer fejlesztőjével (BKK Közút) együttműködve kívánja saját fejlesztését végrehajtani, nem teszi újdonsággá saját rendszerét, még akkor sem, ha azt kissé módosított céllal kívánja létrehozni, amely cél alapjaiban nem sokban különbözik az eredetitől.

A projekt nem elégíti ki a kísérleti fejlesztés kritériumait azáltal sem, hogy a kérelmező az elemi egységek optimalizálásával és sűrű mintavételezési eljárásokkal frissít vagy állít elő pontos téradatbázist. A szoftver, mint egyéni, eredeti alkotás a szerzői jog védelme alá tartozó szellemi teljesítmény, azonban annak rutinszerű megírása semmiképp nem minősülhet kutatás-fejlesztésnek.

A kérelmező leírta, hogy a projekt során prototípusként egyedi, saját tervezésű eszközöket hoz létre, elsősorban az optikai modul testreszabásával és saját tervek alapján történő kialakításával. Azt azonban nem konkretizálta, hogy ezek azon túl, hogy azokat pontosan meg nem határozott specifikációkhoz kívánja illeszteni, mennyiben lesznek újak vagy egyediek.

A teszteléshez a bíróság álláspontja szerint sem kapcsolódik olyan egység, amely kísérleti fejlesztés eredménye lenne. A használni kívánt igényeinek pontosan megfelelő szimulációs kamra beszerzése, legyártatása is inkább mérnöki rutinnak tekinthető a specifikációk ismerete nélkül.

Az egész projekttel kapcsolatban elmondható, hogy túlságosan általános problémafelvetéseket tartalmaz, az azok megoldásához vezető útból viszont még a célok szintjén sem jut el azok egzakt megfogalmazásáig úgy, hogy az a megoldás reális lehetőségét is magába foglalhassa.

A kifejtettek alapján a bíróság a Hivatal érdemben és indokolásában is helyes határozatát helyben hagyva a megváltoztatási kérelmet elutasította. (3.Pk.25.392/2016/3.)